

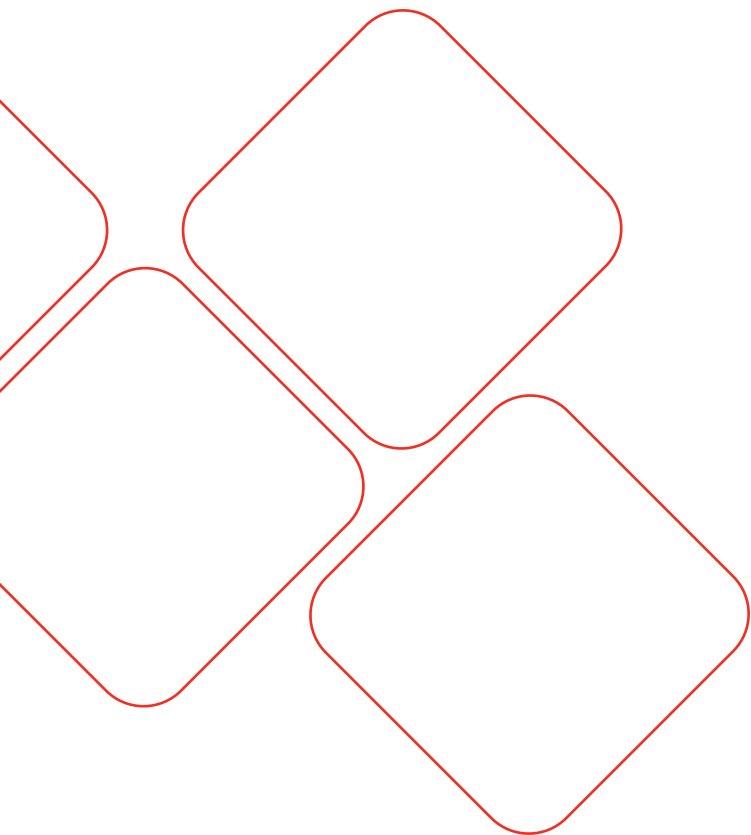
בנק הפועלים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

Q1

תוכן העניינים

5. ממשל תאגידי

181 5.1 הביקורת הפנימית

181 5.2 עניינים אחרים

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

181 6.1 מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

194 6.2 מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי

198 6.3 דירוג הבנק

199 6.4 מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

7. נספחים

200

200 7.1 התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

203 7.2 שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

רשימת הטבלאות

184	טבלה 6-1: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים
186	טבלה 6-2: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים
188	טבלה 6-3: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור
189	טבלה 6-4: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי
190	טבלה 6-5: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי
192	טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי
193	טבלה 6-7: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי
198	טבלה 6-8: דירוג
200	טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו
201	טבלה 7-2: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים
202	טבלה 7-3: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים
202	טבלה 7-4: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות
203	טבלה 7-5: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית

5. ממשל תאגידי

5.1. הביקורת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2022. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה. במהלך רבעון ראשון לשנת 2023 אושרה תכנית העבודה של הביקורת הפנימית לשנת 2023 והרב שנתית לשנים 2023-2025.

5.2. עניינים אחרים

לקראת האסיפה השנתית לשנת 2023 של הבנק, הצפויה להיערך בחודש אוקטובר 2023, פנה הבנק לוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים, בבקשה כי לאסיפה זו יוצעו לו מועמדים לשלוש משרות כהונה: שני דירקטורים חיצוניים לפי הוראות חוק החברות (בגין משרות הכהונה של רונית אברמזון רוקח ודליה לב שסיימו תקופת כהונה שנייה בחודשים פברואר 2024 ואפריל 2024, בהתאמה), ודירקטור אחד "אחר" שאינו דירקטור חיצוני (בגין משרת הכהונה של ישראל טראו שסיים תקופת כהונה ראשונה בחודש נובמבר 2023). בהמשך לפניית הבנק, פרסמה הוועדה למינוי דירקטורים בחודש אפריל 2023 הודעה לציבור בדבר אפשרות הגשת מועמדות לכהונת דירקטור בבנק. דליה לב מסרה לבנק כי לא הגישה לוועדה למינוי דירקטורים את מועמדותה לתקופת כהונה נוספת (שלישית), ולפיכך כהונתה כדירקטורית חיצונית בבנק צפויה להסתיים בחודש אפריל 2024.

בחודש פברואר 2023 הטיל המפקח על הבנקים על הבנק עיצום כספי בסך 850,000 ש"ח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 14 ח(א) (1) לפקודת הבנקאות, 1941. העיצום הינו בגין הפרה של סעיף 25 להוראת ניהול בנקאי תקין 450 בנושא "הליכי גביית חובות", לפיו על תאגיד בנקאי קיימת חובת דיווח להוצאה לפועל בתוך שבעה ימים על תקבולים ששולמו על חשבון חובות שלא באמצעות הוצאה לפועל. הואיל והבנק נקט בפעולות לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם הופחת סכום העיצום בשיעור של 15% לסך האמור.

בחודש מרץ 2023 הטיל המפקח על הבנקים על הבנק קנס אזרחי בסך 427,704 ש"ח בהתאם לסמכותו לפי סעיף 350(א) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות רישוי"). הקנס האזרחי הינו בשל הפרה של סעיף 24א(א) לחוק הבנקאות רישוי עקב החזקת מיעוט (20%) עקיפה, זניחה והיסטורית של הבנק בחברה שהפכה לתאגיד ריאלי משמעותי עקב התווספות בעלת השליטה בה לרשימת התאגידים הריאליים המשמעותיים. הואיל והבנק הפסיק את ההפרה (ובכלל זה נמכרה אותה החזקת מיעוט) ונקט בפעולות לתיקון הליקויים ולמניעת הישנותם, ולנוכח קולת העובדות המהוות את ההפרה ונסיבות עובדתיות אחרות (בכלל זה היקף ההפרה והרווח שהיה עשוי להיות מופק ממנה), הופחת סכום הקנס בשיעור של 75% לסך האמור.

בחודש אפריל 2023 אישר דירקטוריון הבנק את דוח הסביבה, חברה וממשל (ESG) של הבנק לשנת 2022. הדוח מתפרסם זו השנה ה-16 ברציפות ונכתב על-פי תקן GRI ועל-פי תקן SASB.

ביזור גרעין השליטה בבנק והפיכה לבנק ללא גרעין שליטה

עד חודש נובמבר 2018 החזיקה גב' שרי אריסון בהיתר שליטה בבנק, באמצעות אריסון החזקות (1998) בע"מ ("אריסון החזקות"). ביום 22 בנובמבר 2018 הוחלף היתר השליטה של גב' אריסון בהיתר להחזקת אמצעי שליטה שקיבלה מבנק ישראל ("היתר ההחזקה"), אשר מאפשר את ביזור השליטה בבנק והבנק הפך תאגיד בנקאי בלא גרעין שליטה. לפי תנאי היתר ההחזקה נדרשת גב' אריסון, המחזיקה למועד פרסום הדוח כ-5.62% ממניות הבנק, למכור בתוך מספר שנים את החזקותיה בבנק העולות על 5% (לפי היתר המקורי - עד לחודש נובמבר 2022, עם אפשרות הארכה של שנתיים נוספות באישור המפקח על הבנקים; בחודש יוני 2021 האריך המפקח על הבנקים בשנה (עד ליום 20 בנובמבר 2023) את התקופה למכירת החזקות העולות על 5% ובחודש אפריל 2023 האריך את התקופה האמורה בחצי שנה נוספת - עד ליום 20 במאי 2024). לפרטים נוספים אודות היתר ההחזקה, השינוי שחל בשנת 2018 במבנה השליטה בבנק והשלכותיו, ראה [הדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2018 סעיף 6.6 בפרק ממשל תאגידי](#).

6. פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

קבוצת הבנק מספקת שירותים בנקאיים ופיננסיים במגוון מגזרי פעילות בישראל ומחוצה לה.

6.1. מגזרי פעילות לפי גישת הנהלה

6.1.1. מגזר לקוחות פרטיים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותים ללקוחות פרטיים לרבות שירותי ניהול חשבון שוטף, מתן אשראי למטרות שונות, פיקדונות ותכניות חיסכון ופעילות בשוק ההון. בנוסף מציע הבנק ללקוחות בעלי צרכים פיננסיים מורכבים, שירותים ופתרונות באמצעות מוצרים מתקדמים, ניהול נכסים גלובלי ומעטפת שירות מקצועית מיוחדת הכוללת: פגישות, שיחות טלפון יזומות ומערך ייעוץ מתקדם הנעזר בכלים תומכי החלטה. נכון לתאריך הדוח, השירותים ללקוחות מוענקים באמצעות מערך של 163 סניפים, בנוסף לשלוחות "פועלים מקרוב", מרכזי ייעוץ, מרכזי פלטינום ללקוחות נבחרים, ושני סניפים ניידיים המעניקים שירות ללקוחות בנקודות שירות ברחבי הארץ.

בנוסף לרשת הסניפים הרחבה, הבנק מעמיד לרשות לקוחותיו מגוון רחב של שירותים עצמיים ודיגיטליים המאפשרים ללקוח לבצע פעילות בנקאית באופן עצמאי, יעיל וזמין, הכוללים: מכשירים לשירות עצמי בסניפים וב- "חצרות לקוח", "פועלים באינטרנט", "פועלים בסלולר", מוקד "פועלים בטלפון", מוקד "פרו" - ללקוחות בעלי אוריינטציה דיגיטלית, "מערכת קולית לקבלת מידע וביצוע פעולות (IVR)", פניות כתובות מהאתר והאפליקציה ופניות ברשתות החברתיות.

כחלק מתפישת השירות בבנק והאחריות החברתית, רואה הבנק בנגישות לאנשים עם מוגבלות נושא מהותי וחובה עסקית - במסגרתה הונגשו כלל שירותי הבנק לאנשים עם מוגבלות.

בשנים האחרונות קיימת מגמה מתמשכת של גידול בהיקפי הפעילות הבנקאית באמצעות ערוצים לא מאוישים (במכשירי בנק אוטומטיים לשירות עצמי, באתר האינטרנט, באפליקציות, בסלולר ובמענה הקולי האוטומטי במוקד פועלים בטלפון). יצוין כי כלמעלה מ-85% מהפעולות הבנקאיות הנפוצות של לקוחות הבנק מבוצעות בשירותי הדיגיטל והשירות העצמי.

בנוסף למגמה זו, הגביר הבנק את השימוש בשירות תיאום פגישות מראש עם בנקאים, והוסיף ערוצים נוספים לתיאום פגישה, זאת על מנת לאפשר ללקוח מפגש אישי, איכותי ומקצועי.

גבייה

מרכזי הגבייה יחידת פועלים להבראה פועלים ברגישות ובגמישות כלפי הלקוחות, תוך מתן זמן התארגנות להסדרת החוב, בהתאם לנסיבותיו של כל לקוח. בעקבות משבר הקורונה, בוצעו התאמות בתהליכי העבודה, במטרה לסייע ללקוחות בהתמודדות עם הקשיים הכלכליים בתקופה זו, מרבית ההתאמות נותרו בתוקף גם בעת הנוכחית:

- הורחבו זמני הטיפול בלקוח - בפועלים להבראה, במרכזי הגבייה ואצל עו"ד החיצוניים, במטרה למצות את אפשרות הסדרת החוב ללא העברה לטיפול משפטי, ככל שניתן.
- לא בוצעו פינויים מדירות מגורים (למעט מימוש בהסכמת לקוח).

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להעצמת הערך ללקוח וליווי הלקוחות בצמתי ההחלטה החשובים בחיים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו, הכוללים בין היתר, שירותים לקבוצות לקוחות בעלי מאפיינים משותפים (מועדון הייטק זון, פועלים YOUNG ומועדון הסטודנטים, ו-Poalim Wonder), שירותים בערוצים הישירים ופיתוח אפליקציות ייעודיות (אפליקציה לפתיחת חשבון 'OPEN', אפליקציית bit, אפליקציית מסחר שוק ההון). בחודש אוקטובר 2021 השיק הבנק תכנית נאמנות (הטבות) ייעודית ללקוחותיו בעלי כרטיס אשראי בנקאי ("פועלים וונדר"), וזאת ללא קשר לזהות חברת כרטיסי האשראי המתפעלת את הכרטיס. התכנית החליפה חלק מהתכניות המנוהלות על-ידי חברות כרטיסי האשראי המתפעלות את הכרטיסים הבנקאיים.

בחודש נובמבר 2021 נחתם הסכם בין הבנק לבלנדר טכנולוגיות פיננסיות בע"מ ("בלנדר") להקמת חברה בה יחזיק הבנק בשיעור 20% ובלנדר ב-80%, אשר תעסוק בהעמדת אשראי צרכני לאנשים פרטיים בנקודות מכירה פיזיות ווירטואליות בישראל. ההסכם כולל, בין היתר, הוראות בנוגע למימון החברה, בנוגע לאופציות לבנק של רכש (לשיעור של 51%) ושל מכר, וכן אופציית רכש לבלנדר, והכל בנסיבות מסוימות.

בחודש מאי 2022, לאחר קבלת אישור רשות התחרות, נוסדה החברה המשותפת, בלנדר פיי בי. אי. פ.אל בע"מ ("בלנדר פיי"). בחודש ינואר 2023, קיבלה בלנדר פיי רישיון למתן אשראי בהיקף פעילות מורחב בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, שניתן על-ידי המפקח על נותני שירותים פיננסיים, אשר העניק לבנק היתר החזקה בחברה. בלנדר פיי נערכת לתחילת הפעילות העסקית שלה.

לעניין הסכם שנחתם עם אלקטרה מוצרי צריכה (1970) בע"מ (אמ"צ) וכרטיסי אשראי לישראל בע"מ (כאל), ראה [ביאור 25\(ב\) \(14\) בדוחות הכספיים לשנת 2022](#).

פעילות שוק ההון

השירותים ללקוחות המגזר בשוק ההון כוללים מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר תפעול וקסטודי בניירות-ערך ישראלים (כולל בתחום המעו"ף), מסחר בניירות-ערך זרים, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון. הפעילויות מתבצעות בחלקן ישירות על-ידי הבנק ובחלקן על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פיננסי ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST, יחידת הפלטינום ופועלים PRO. יועצי ההשקעות בבנק מעניקים ללקוחותיהם ייעוץ מקצועי וחדשני באמצעות כלים ומערכות מתקדמים, תוך הבנת צרכים, השאת ערך וחיזוק הקשר על-ידי מעטפת שירות אישית ומותאמת לכל לקוח.

ייעוץ פנסיוני

הבנק מעניק שירותי ייעוץ פנסיוני ותכנון פרישה באמצעות מערך יועצים הפרוסים ברחבי הארץ. הבנק מחובר למסלוקה הפנסיונית, ומקבל באמצעותה מידע לצורך מתן הייעוץ. לבנק רישיון ייעוץ פנסיוני והוא מעסיק יועצים בעלי רישיון ב-14 מרכזי ייעוץ פועלים INVEST ומרכז ארצי לתכנון פרישה. הבנק חתום על הסכמי הפצה עם מרבית החברות המנהלות קופות-גמל, קרנות השתלמות וקרנות פנסיה, והוא זכאי, כיועץ אובייקטיבי, לגבות עמלת הפצה אחידה בקשר עם הפצתן בהתאם לקבוע בתקנות.

רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון פועלת לקידום תיקון חקיקה במטרה לאפשר לתאגידים הבנקאיים לבצע ייעוץ בטלפון ובאמצעים דיגיטליים.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

ביום 5 בפברואר 2023 פרסמה רשות שוק ההון ביטוח וחסכון עדכון לחוזר מבנה אחיד להעברת מידע בשוק החיסכון הפנסיוני. החוזר קובע את מבנה הממשקים האחידים המשמשים את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון, המעסיקים וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במסגרת העברת מידע וביצוע פעולות עסקיות שונות המתבצעות ביניהם. העברת מידע במבנה אחיד מאפשרת שכלול של תהליכי זרימת המידע בשוק ומהווה בסיס לפעילותה של מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים באמצעות סניפי הבנק, "פועלים בטלפון", ובאמצעות הערוצים הדיגיטליים והישירים (מכשירים לשירות עצמי, אתר ואפליקציה). כמו-כן, לבנק ישנה פעילות במדינות החברתיות: פייסבוק, טוויטר, אינסטגרם ולינקדין. בעמוד הפייסבוק ניתן אף מענה אנושי לפניית לקוחות. מהלכי השיווק של הבנק מקבלים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק את השימוש באמצעים דיגיטליים, באינטרנט ובמובייל, המאפשרים ללקוחות לקבל את השירות מבלי להגיע פיזית לסניף. כמו-כן, הורחב השימוש באמצעי שיווק במדיה דיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשרים פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת.

לקוחות

המגזר כולל לקוחות פרטיים המקבלים שירותים בסניפים, בפועלים בטלפון ובדיגיטל. השירות ניתנים מותאם למאפייני הלקוחות השונים.

תחרות

בשנים האחרונות נמשכת העלייה ברמת התחרות. בין היתר בשל, התפתחויות טכנולוגיות ונכונות גוברת מצד לקוחות לקבלת שירותים מרחוק, במקביל להורדת חסמי כניסה למתחרים חדשים וחזיון מתחרים קטנים ובינוניים. התחרות ממשיכה להתרחב לגופים פיננסיים וחוץ בנקאיים, דוגמת חברות כרטיסי האשראי, חברות הביטוח, פינטקים וגופים קמעונאים נוספים. גם רפורמת הבנקאות הפתוחה, יישום החוק להגברת התחרות במערכת הבנקאות ('חוק שטרומ') וחוק נתוני אשראי תורמים לעלייה בעוצמת התחרות בענף. הבנק ממשיך להתאים את מודל הפעלה לצורך מתן מענה מלא ללקוחותיו בהתאם לשינויים החלים בצרכים ובמאפיינים שלהם, תוך מתן שירותים מלאים במגוון רחב של תחומים ומוצרים והנגשתם במגוון רחב של ערוצי שירות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

אפליקציית bit מתרחבת

אפליקציית bit היא אפליקציית תשלומים מובילה המאפשרת למשתמשים לבצע תשלומים מבוססי כרטיסי חיוב, הכוללים בין היתר שירותי העברת כספים בין משתמשים (P2P) שהינו השירות הפופולארי בקרב משתמשי bit, שירותי העברה באמצעות האפליקציה של פרטי כרטיס החיוב של המשתמש לצורך רכישת מוצרים ושירותים בבתי עסק וכן שירותים המאפשרים קבלת זיכויים מגופים שונים (כגון חברות ביטוח). הבנק פועל לפתח את bit לבניית מוצרים בנקאיים חדשים. בשנת 2022 אפליקציית bit השיקה שירות חדש המאפשר תשלום חשבונות ארנונה ומים ישירות באמצעות האפליקציה. למועד זה הבנק נושא בעלויות (עמלת סליקה או עמלה תחליפית לה) הכרוכות בהעברת הכספים באמצעות כרטיסי חיוב בשירות ה-P2P ב-bit. הבנק בוחן אפשרויות לצמצום העלויות ב-bit. הבנק הגיע להסכמה עם ישראל כרטיס להעברת כספים בין אנשים (P2P) בכרטיסים מהמותגים Visa-i Mastercard, ייסלקו באמצעות פתרונות התשלום MoneySend ו-Visa Direct (בהתאמה), אשר מוצעים על-ידי הארגונים הבינלאומיים Visa-i Mastercard. פתרון התשלום MoneySend יושם במהלך המחצית השנייה של שנת 2021 ופתרון התשלום Visa Direct יושם לקראת סוף שנת 2022. פתרונות תשלום אלה מקטינים את העלויות לבנק הכרוכות בעסקות כאמור.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בשנים האחרונות ניכרת התגברות הרגולציה כחלק מהתכנית להגברת התחרות בשוק הבנקאות, שמשפיעה על המגזר. לפרטים נוספים ראה [פרק 7](#) [יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 1-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר לקוחות פרטיים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2022	2023	
במיליוני ש"ח		
492	1,608	סך הכנסות ריבית, נטו
3	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
495	1,611	סך-הכל רווח מימוני, נטו
379	402	עמלות והכנסות אחרות
874	2,013	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		
(53)	30	
940	1,015	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
(13)	968	רווח (הפסד) לפני מסים
(4)	347	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
(9)	621	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח		
38,655	38,276	
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח		
230,674	242,562	

הרווח הנקי המיוחס למגזר לקוחות פרטיים ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-621 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של כ-9 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו ועלייה בעמלות והכנסות האחרות. עלייה זו קוזזה בחלקה על-ידי גידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי וכן על-ידי גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

הרווח המימוני נטו ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-1,611 מיליון ש"ח בהשוואה ל-495 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מהשפעת עליית הריביות השקלית והדולרית.

ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-402 מיליון ש"ח בהשוואה ל-379 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי, נטו ומהפרשי המרה שקוזזו בחלקן מירידה בעמלות משוק ההון.

ברבעון הראשון של שנת 2023 נרשמו הוצאות מהפסדי אשראי בסך של 30 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 53 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע מעלייה בהוצאה הקבוצתית בתקופה השוטפת על רקע התאמות מאקרו כלכליות לנוכח אי הוודאות בתנאים הכלכליים וההסתברות להאטה כלכלית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-1,015 מיליון ש"ח בהשוואה ל-940 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהוצאות שכר וכן מעלייה בהוצאות מחשב.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2023 הסתכם בכ-38.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-38.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2023 הסתכמו בכ-242.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-238.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

למידע נוסף אודות סיכון אשראי לאנשים פרטיים, ראה "[סיכון אשראי](#)" בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.2. מגזר עסקים קטנים

כללי ומבנה המגזר

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים לעסקים קטנים. פעילות המגזר מבוצעת באמצעות מערך הסינוף הארצי של הבנק וכן באמצעות הערוצים הישירים (ראה [בפרק "מגזר לקוחות פרטיים"](#) לעיל). מערך הסינוף מספק שירותים נדרשים גם ללקוחות עסקיים של המגזר העסקי והמגזר המסחרי.

השירותים הניתנים ללקוחות המגזר כוללים שירותי ניהול חשבון שוטף, לצד מהלכים רחבי היקף לתמיכה וצמיחה של מגזר זה וביניהם העמדת אשראי ייעודי המותאם לצרכי הלקוח במסגרת מגוון מוצרים.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

מוצרים ושירותים

כחלק מאסטרטגיית הבנק להתמקד בהרחבת הפעילות במגזר העסקים הקטנים, מציע הבנק מגוון מוצרים ושירותים ללקוחותיו החל ממימון לפעילות העסקית, חבילת מוצרים ושירותים להתרחבות העסק, שירותי דיגיטל מתקדמים ומוקד שירות מתמחה בעסקים. כמו-כן, הבנק המשיך בפעילות המרכז לצמיחה פיננסית המעניקה לעסקים קטנים בכל רחבי הארץ ידע וכלים לניהול העסק והצמחתו. במסגרת "קרן פועלים לעסקים", החל מיום 5 בינואר 2023 מוצעות הלוואות מסובסדות לכל מטרה לעסקים קטנים עד לסך 100 אלפי ש"ח בריבית פריים+1.5%.

שיווק והפצה

השיווק וההפצה בארץ נעשים בסניפי הבנק, פנים אל פנים ובאמצעות הטלפון וב"פועלים בטלפון" והן בנכסים הדיגיטליים השונים, הן בפנייה יזומה והן בתגובה לפניית הלקוחות. מהלכי השיווק המקבילים ביטוי גם בפרסום בעיתונות, בטלוויזיה, באינטרנט, ברדיו, בשלטי חוצות ובסניפים. בשנים האחרונות הרחיב הבנק בצורה משמעותית את השימוש באמצעי שיווק במדיה הדיגיטלית, באינטרנט ובסלולר, המאפשר פנייה ממוקדת ללקוחות על-פי תחומי העניין ומאפייני הפעילות שלהם ברחבי הרשת.

לקוחות

מגזר העסקים הקטנים מספק שירותים ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים קטנים ובינוניים ממגוון רחב של ענפי משק. בנוסף, מטופלים במגזר החשבונות הפרטיים של הלקוחות העסקיים.

תחרות

הפעילות במגזר זה דורשת התמחות והיכרות מעמיקה עם הלקוח, לצורך מתן שירות מלא, מקיף ומקצועי ללקוח וכן לצורך ניהול סיכונים האשראי. בשנים האחרונות ניכרת כניסה גם של מתחרים חוץ בנקאיים כגון חברות כרטיסי אשראי, גופי מימון חוץ בנקאיים וכן פינטקים העוסקים בתחום. הבנק פועל באופן מתמיד להתאמת המוצרים והשירותים הניתנים ללקוחותיו וכן הנגשתם ללקוחות במגוון ערוצי שירות.

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המגזר

פתיחת חשבון ללקוחות עסקיים בדיגיטל

ברבעון הראשון לשנת 2023 הבנק השיק ממשק דיגיטלי ללקוחות עסקיים, דרכו יכולים הלקוחות למלא ולחתום על המסמכים הנדרשים לפתיחת חשבון תאגידי. התהליך הידידותי מאפשר ללקוח להשלים את התהליך מבלי להגיע לסניף ובכך חוסך לו זמן וטרחה.

אפליקציית bit

יצירת שיתופי פעולה עם מאגדים לקידום הצעת הערך לעסקים קטנים וחיבור לפלטפורמות E-Commerce, כך שעסקים קטנים יכולים לקבל תשלום מלקוחותיהם ללא תקרה שנתית. העסקים יכולים לקבל תשלום מרחוק באתר, באפליקציה, ב-SMS או בנקודות המכירה.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

למידע בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן. ראה "[מגזר לקוחות פרטיים](#)" לעיל.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 2-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר עסקים קטנים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2022	2023	
במיליוני ש"ח		
333	708	סך הכנסות ריבית, נטו
2	1	הכנסות מימון שאינן מריבית
335	709	סך-הכל רווח מימוני, נטו
146	171	עמלות והכנסות אחרות
481	880	סך ההכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי		
41	18	
334	358	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
106	504	רווח (הפסד) לפני מסים
36	180	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
70	324	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח		
34,357	34,324	
פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח		
65,110	67,311	

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר העסקים הקטנים ברבעון הראשון של שנת 2023, הסתכם ב-324 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-70 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו, מגידול בעמלות וההכנסות האחרות ומקיטון בהוצאות להפסדי אשראי. עלייה זו קוזזה בחלקה מגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות.

הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-709 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-335 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהשפעת עליית הריביות השקלית והדולרית.

ההכנסות מעמלות והכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-171 מיליון ש"ח בהשוואה ל-146 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בעמלות מכרטיסי אשראי ודמי ניהול חשבונות.

ברבעון הראשון של שנת 2023 נרשמו הוצאות מהפסדי אשראי בסך של כ-18 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-41 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע ברובו מקיטון בהוצאה הפרטנית אשר קוזז בחלקו מגידול בהוצאה הקבוצתית.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-358 מיליון ש"ח בהשוואה ל-334 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. גידול זה נבע בעיקר בשל עלייה בהוצאות שכה.

האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2023 הסתכם בכ-34.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-35.0 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2023 הסתכמו בכ-67.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-70.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

6.1.3. מגזר הלוואות לדיור

כללי ומבנה המגזר

הבנק מציע הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים, הן מכספי הבנק והן במסגרת תכניות הסיוע הממשלתיות, באמצעות יועצי משכנתאות הפזורים בנציגויות משכן בסניפים השונים ברחבי הארץ. ניתן להגיש בקשה לאישור עקרוני למתן הלוואה לדיור גם בדיגיטל ובפועלים בטלפון.

מוצרים ושירותים

הפעילות העיקרית של מגזר זה הינה מתן הלוואות לדיור ומיועדת לקהל לקוחות המבקשים הלוואה למימון אחת מהמטרות שלהלן:

- הלוואה המיועדת לרכישה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה או שיפוץ.
- הלוואה המיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות לדירת מגורים.
- הלוואה הניתנת במשכון דירת מגורים ושאינה למטרת עסק.
- הלוואה המיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה, כאמור לעיל.

פעולת חיתום משכנתאות נערכת ונבחנת בהתייחס לארבעה רכיבים מהותיים: יכולת ההחזר, הבטוחה - הנכס המוצע לשעבוד, שיעור מימון ומרווחים. במהלך שנת 2022, לנוכח עליית הריבית והאינפלציה ובמענה לצרכי הלקוחות יזם הבנק פתרונות להתמודדות עם עליית ריבית הפריים כגון פריסת מרכיב הפריים לתקופה ארוכה יותר (ללא שינוי בתנאי הלוואה וללא עלויות) והקפאת עליית הריבית שנקבעה בינואר 2023 למהלך שנה לאוכלוסיית לקוחות שעומדים בקריטריונים שנקבעו (אשר משקפת בעיני הבנק את אוכלוסיית הלקוחות אשר מושפעת בצורה משמעותית מעליות הריבית).

שיווק והפצה

השיווק וההפצה נעשים באמצעות נציגויות משכן בסניפי הבנק ובאמצעות "פועלים בטלפון" ו"פועלים באינטרנט". כמו-כן, מתבצעות פעולות שיווק והפצה באמצעי המדיה השונים ובאמצעות שלטים באתרי בנייה.

לקוחות

הבנק מעניק הלוואות לדיור ללקוחות פרטיים ועסקיים אשר מנהלים את חשבונם בבנק או בבנקים אחרים.

תחרות

תחום הלוואות לדיור מאופיין ברמת תחרות גבוהה. מדובר בעסקה כלכלית משמעותית בקרב משקי הבית ולכן לקוחות נוטים לבצע סקר שוק ולהשוות מחירים, בעצמם או על-ידי יועצי משכנתאות חיצוניים. לעניין זה, בנק ישראל פועל במסגרת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 451 לקידום רפורמה צרכנית משמעותית, שנועדה להשפיע על כל נוטלי המשכנתאות, בשלושה היבטים: שקיפות המידע ללקוח; יכולת השוואה בין הצעות; פשטות ויכולת הבנה ויעילות בביצוע תהליך לקיחת המשכנתא, כמפורט להלן.

שינויים רגולטוריים - מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

בתחום הלוואות לדיור קיימת רגולציה ייעודית ענפה, בנוסף לרגולציה הכללית, לרבות זו החלה על מתן אשראי על-ידי הבנק.

- **ניהול בנקאי תקין 451 - נהלים למתן הלוואות לדיור** - ביום 31 באוגוסט 2022 נכנסה לתוקף רפורמת השקיפות במשכנתאות של בנק ישראל במסגרת תיקון נרחב להוראה 451. הנושאים העיקריים בעדכון: אישור עקרוני במבנה אחיד, סלי משכנתא אחידים לכל הבנקים, קביעת SLA של 5 ימי עסקים (ובמקרים חריגים 7 ימים) למתן אישור עקרוני, פרסום מחשבון מקוון, התנהלות מקוונת ומידע נוסף מונגש הן לצורך נטילת הלוואת משכנתא והן לצורך בחינת כדאיות מחזור המשכנתא. בהתאם להוראה, החל מיום 30 בספטמבר 2022 מופיע באתר הבנק מחשבון מקוון הכולל את הנתונים הנדרשים לפי ההוראה המתוקנת.
  - **ניהול בנקאי תקין 449 - פישוט הסכמים ללקוח** - ביום 31 באוגוסט 2022 נכנס לתוקף תיקון ההוראה שנועד להתאים את אופן חישוב הנתון של "הריבית הכוללת החזויה" (העלות הממשית של האשראי) המוצגת בטבלת פישוט הסכמים (המהווה את הדף הראשון לחוזה הלוואה), לאופן החישוב שנקבע במסגרת התיקון להוראה 451, בשינויים המחויבים.
  - **חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 34) (הגבלת עמלה בעד הגשת בקשה להלוואה לדיור), התשפ"ב-2022** - ביום 22 ביוני 2022 פורסם ברשומות חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 34), התשפ"ב-2022, המגביל את גובה העמלה שבנק רשאי לגבות בגין פתיחת תיק הלוואה לדיור, עד לסכום של 360 ש"ח. החוק נכנס לתוקפו ביום 22 באוגוסט 2022.
  - **טיוטת תיקוני ניהול בנקאי תקין 329 - מגבלות למתן הלוואה לדיור וניהול בנקאי תקין 203 - סיכון אשראי** - ביום 2 באוקטובר 2022 פורסמו טיוטות להוראות 329 ו-203, בהן מפורטים עקרונות למתן הלוואה מסוג "משכנתא הפוכה" (הלוואה משכון דירת מגורים ללווים מעל גיל 60 שמועד פירעונה אינו ידוע מראש ואין בגינה החזרים חודשיים של קרן הלוואה) ואת משקל הסיכון שיש ליישם במסגרתה.
  - **ניהול בנקאי תקין 329B - מכירת הלוואות לדיור ושינופי פעולה להעמדת הלוואות לדיור** - ההוראה שפורסמה ביום 6 באוקטובר 2022 קובעת עקרונות לביצוע עסקות מכירה וסינדיקציה של הלוואות לדיור.
- למידע נוסף בדבר יוזמות רגולטוריות שעשויה להיות להן השפעה על פעילות המגזר ראה [פרק יוזמות רגולטוריות](#) להלן.

טבלה 3-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר הלוואות לדיור

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2022	2023	
במיליוני ש"ח		
326	356	סך הכנסות ריבית, נטו
11	12	עמלות והכנסות אחרות
337	368	סך ההכנסות
32	12	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
111	126	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
194	230	רווח (הפסד) לפני מסים
67	82	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
127	148	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
119,298	128,665	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הלוואות לדיור ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-148 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-127 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו ומקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי. גידול זה קוזז בחלקו מעלייה בהוצאות התפעוליות והאחרות. הרווח המימוני, נטו ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-356 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-326 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה בהכנסות הריבית כתוצאה מגידול בהיקפי האשראי. ברבעון הראשון של שנת 2023 נרשמו הוצאות מהפסדי אשראי בסך של כ-12 מיליון ש"ח בהשוואה להוצאות בסך של כ-32 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע מירידה בהוצאה הקבוצתית, לאור ירידה בקצב צמיחת האשראי. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-126 מיליון ש"ח בהשוואה ל-111 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. גידול זה נבע בעיקר מעלייה בהוצאות מחשב וכן מעלייה בהוצאות שכו. האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2023 הסתכם בכ-128.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-127.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. למידע נוסף אודות סיכונים בתיק הלוואות לדיור, ראה [פרק הלוואות לדיור](#) בפרק סקירת הסיכונים, בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

6.1.4 מגזר מסחרי

כללי ומבנה המגזר

המגזר המסחרי מספק מגוון רחב של שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים מדרג הביניים (Middle Market). המגזר פועל באמצעות מרכזי עסקים ללקוחות ותיקים, מרכזי עסקים ללקוחות בצמיחה ומרכז עסקים היי-טק. ללקוחות המגזר מוענקים שירותים תפעוליים על-ידי מרכזי השירות.

לקוחות

תחומי הפעילות העיקריים של לקוחות המגזר הינם: תעשייה, מסחר ובנייה ונדל"ן ופעילותם מתבצעת בעיקר בשוק המקומי, כמו-כן מטפל המגזר גם בלקוחות היי-טק וכן בלקוחות המנהלים פעילות סחר חוץ.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 4-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר המסחרי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2022	2023	
במיליוני ש"ח		
336	492	סך הכנסות ריבית, נטו
(4)	(11)	הכנסות מימון שאינן מריבית
332	481	סך-הכל רווח מימוני, נטו
128	135	עמלות והכנסות אחרות
460	616	סך ההכנסות
(54)	(3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
145	160	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
369	459	רווח (הפסד) לפני מסים
131	170	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
238	289	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
54,700	58,175	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
51,407	50,825	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר המסחרי ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-289 מיליון ש"ח בהשוואה ל-238 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו אשר קוזזה בחלקה מקיטון בהכנסות בגין הפסדי אשראי ומגידול בהוצאות התפעוליות ואחרות. הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-481 מיליון ש"ח בהשוואה ל-332 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהשפעת עליית הריביות השקלית והדולרית ועלייה בהיקף האשראי. ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-135 מיליון ש"ח בהשוואה ל-128 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ברבעון הראשון של שנת 2023 נרשמו הכנסות בגין הפסדי האשראי בסך של כ-3 מיליון ש"ח בהשוואה להכנסות בסך של כ-54 מיליון ש"ח בשנה הקודמת. השינוי נבע בעיקר מגידול בהוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-160 מיליון ש"ח בהשוואה ל-145 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2023 הסתכם בכ-58.2 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-57.9 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2023 הסתכמו בכ-50.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-51.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

6.1.5. מגזר עסקי

כללי ומבנה המגזר

המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילותו. המגזר פועל באמצעות ארבעה סקטורים שבכל אחד מהם פועלים מנהלי קשרי לקוחות (מק"לים) בעלי התמחות ייעודית:

- נדל"ן

- תעשייה, מסחר ומלונאות

- תשתיות אנרגיה ושוק ההון

- מימון פרויקטים ותשתיות

בנוסף, עוסק המגזר במוצרי מימון מורכבים, לרבות: מימון סחר חוץ, מימון הון חוזר, מימון נכסים בחו"ל, עסקות מימון מורכבות, סינדיקציה ומכירת סיכוני אשראי.

החטיבה העסקית כוללת גם את האגף לאשראים מיוחדים, אשר מרכז את הטיפול בלקוחות המגזר העסקי והמגזר המסחרי שנקלעו לקשיים, מתוך ניסיון לסייע לשיקומם תוך מתן תמיכה עסקית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 5-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר העסקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2022	2023	
במיליוני ש"ח		
422	606	סך הכנסות ריבית, נטו
16	24	הכנסות מימון שאינן מריבית
438	630	סך-הכל רווח מימוני, נטו
166	198	עמלות והכנסות אחרות
604	828	סך ההכנסות
(586)	116	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
202	200	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
988	512	רווח (הפסד) לפני מסים
353	189	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
635	323	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
98,924	113,690	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח ⁽¹⁾
81,411	81,964	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) כולל יתרת אשראי בגין פעילות שאילות והשאלות ובגין תיחום חשיפה בנגזרים בסך של כ-11,639 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2023 ובסך של כ-7,651 מיליוני ש"ח ליום 31 במרץ 2022.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר העסקי ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-323 מיליון ש"ח בהשוואה ל-635 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי אשר קוזז בחלקו מגידול ברווח המימוני נטו ומגידול בעמלות וההכנסות האחרות. הרווח המימוני, נטו, ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-630 מיליון ש"ח בהשוואה ל-438 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מהשפעת גידול בהיקף האשראי והעלייה בריביות השקלית והדולרית. ההכנסות מעמלות והכנסות אחרות ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-198 מיליון ש"ח בהשוואה ל-166 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקרו מעלייה בעמלות סינדיקציה וכן מעלייה בעמלות מעסקי מימון. ברבעון הראשון של שנת 2023 נרשמו הוצאות מהפסדי אשראי בסך של 116 מיליון ש"ח, בהשוואה להכנסות בסך של 586 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. השינוי נבע מקיטון בהכנסה הפרטנית ומגידול בהוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-200 מיליון ש"ח בהשוואה ל-202 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2023 הסתכם בכ-113.7 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-108.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2023 הסתכמו בכ-82.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-75.6 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

6.1.6. פעילות בינלאומית

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק כוללת את סניף ניו-יורק ונציגויות בארצות-הברית, בנק פוזיטיף בתורכיה, וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם.

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק, המתמקד בתחומי הפעילות הבאים: מתן שירותים בנקאיים מקיפים הן לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית והן לחברות ולקוחות מקומיים, הכוללים: אשראי, סחר-חוץ, פיקדונות ושירותי חדר עסקות. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פיקדונות על-ידי ה-FDIC.

תחום הפעילות מול בנקים כולל מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים"). בתחום הבנקאות הפרטית הבינלאומית, הבנק משלים את הפסקת הפעילויות בחו"ל וסגירת חברות הבנות, כמפורט להלן.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

פעילות המגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לתקנות רלוונטיות לאופי הפעילות של הקבוצה במדינות בהן מתקיימת פעילות עסקית (Cross border regulations) ולפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות בהן פועלות שלוחות הבנק בחו"ל, הכוללות דרישות של הון, החזקת נכסים נזילים, ציות ואיסור הלבנת הון וכיוצא בזה.

בנוסף, קיימים כללים ומגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל.

לפרטים בדבר סיום חקירת עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים ופרשת FIFA ראה [ביאור 10.g](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

היחידות העיקריות בבנקאות הבינלאומית

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק ונציגויות וכן קיום קשרים עם בנקים ברחבי העולם. לסניף ניו-יורק פעילות בתחום ה-Middle Market בארצות-הברית, באמצעות פיתוח מערכת יחסים ומתן אשראי ישיר ללקוחות מסחריים מקומיים. כמו-כן, פועל הסניף בשוק הסינדיקציות כפעילות משלימה.

Hapoalim (Switzerland) Ltd. (הפועלים-שוויץ)

בחודש ספטמבר 2017 החליט הבנק להביא להפסקת פעילותו של הפועלים שוויץ ומאז נכסי לקוחות הבנקאות הפרטית הבינלאומית שלו נמכרו/ הועברו. למועד הנוכחי לא נותרו לקוחות בחברה והבנק פועל להחזרת הרישיון הבנקאי.

פעילות הבנק בתורכיה

קבוצת הבנק מחזיקה 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף בתורכיה שעוסק בתחום הבנקאות העסקית.

בהתאם לאסטרטגיית הבנק, פועל הבנק למכירת ההחזקה בבנק פוזיטיף. בהתאם לכך, הבנק פועל להקטנה הדרגתית של תיק האשראי של בנק פוזיטיף. על רקע טענות של מי שהיה בעל מניות המיעוט בפוזיטיף ופתיחת הליכים משפטיים במטרה לבטל החלטות שקיבלה האסיפה הכללית של פוזיטיף, חתם הבנק ביום 31 בינואר 2022 הסכם עם בעל מניות המיעוט לפיו ירכוש הבנק את החזקות בעל מניות המיעוט (30.17%) בתמורה לסך של 5 מיליון דולר, כך שהבנק יחזיק 100% מהון המניות של בנק פוזיטיף והצדדים יוותרו הדדית על טענות הצד האחד כלפי האחר. בעל מניות המיעוט הגיש בקשה לבית המשפט למשיכת תביעה שהגיש (אשר תיבחן במסגרת שימוע שנקבע להמשך השנה). בתאריך 10 במרץ 2022 הושלמה העסקה ולאחריה מחזיק הבנק במלוא ההחזקה בבנק פוזיטיף.

ביום 30 במרץ 2023 התקשר הבנק בהסכם למכירת החזקות בבנק פוזיטיף בתמורה שעיקרה פירעון אשראי שהועמד לבנק פוזיטיף במועד השלמה של העסקה (אם תושלם). לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק. העסקה כפופה לקבלת אישורים רגולטוריים (אחד מהם התקבל בחודש מאי 2023) שאין ודאות כי יתקבלו ואין ודאות כי העסקה תושלם, גם בהתחשב במצב הכלכלי בתורכיה ובנסיבותיו של בנק פוזיטיף. לפרטים בדבר קו האשראי שהבנק העמיד לבנק פוזיטיף ראה [ביאור 9.ט](#). בתמצית הדוחות הכספיים.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 6-6: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המגזר הבינלאומי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2022	2023	
במיליוני ש"ח		
132	196	סך הכנסות ריבית, נטו
(22)	3	הכנסות מימון שאינן מריבית
110	199	סך-הכל רווח מימוני, נטו
8	7	עמלות והכנסות אחרות
118	206	סך ההכנסות
10	15	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
76	94	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
32	97	רווח (הפסד) לפני מסים
13	35	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
		רווח (הפסד) נקי:
19	62	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(1)	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
18	62	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
14,593	17,733	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
20,237	26,568	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הפעילות הבינלאומית ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-62 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח נקי בסך של 18 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

להלן השינויים העיקריים בתוצאות הפעילות הבינלאומית:

- הרווח הנקי של סניף ניו-יורק הסתכם בכ-70 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2023 בהשוואה לרווח נקי של כ-34 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נבע בעיקר מעלייה ברווח המימוני, נטו שקוזזה מגידול בהוצאות התפעוליות. העלייה ברווח המימוני, נטו נובעת בעיקר מעלייה בשיעור הריבית הדולרית ומגידול ביתרות האשראי.
- ההפסד של הפועלים שוויון הסתכם בכ-8 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של שנת 2023 בהשוואה להפסד בסך של כ-19 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נובע בעיקר מירידה בהוצאות בקשר עם צמצום הפעילות ויישום ההסדר בעניין עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים.

סך האשראי לציבור, נטו של הפעילות הבינלאומית ליום 31 במרץ 2023 הסתכם בכ-17.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022.

- האשראי לציבור, נטו ליום 31 במרץ 2023 בסניף ניו-יורק הסתכם בכ-17.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.1 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. מרבית האשראי והגידול באשראי הינם בפעילות ה-Middle-Market.

סך פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2023 של הפעילות הבינלאומית הסתכמו בכ-26.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-24.8 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022, אשר מקורם בעיקר בסניף ניו-יורק.

6.1.7. מגזר ניהול פיננסי

כללי ומבנה

פעילות מגזר זה כוללת:

- פעילות בתיק הבנקאי - ניהול המקורות והשימושים לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות (לפרטים בדבר סיכונים אלה, ראה פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה), נעשית באמצעות קביעת מחירי העברה פנימיים, ניהול תיק השקעות, הנפקות אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים וביצוע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים. פעילות המגזר בתיק הבנקאי מתבצעת בעיקרה באמצעות היחידות לניהול נכסים והתחייבויות ("ננה") בארץ ובחו"ל ובאמצעות היחידה לניהול השקעות נוסטרו האחראיות על ניהול תיק אגרות-חוב (ממשלתי וקונצרני) ותיק המניות, ותאום הפעילות ברמת הקבוצה.
- פעילות בתיקי המסחר - פעילות עשיית שוק ומסחר בחדר עסקות בתחום מטבע-חוץ, ריביות ואגרות-חוב ממשלתיות ונגזרי OTC.
- פעילות מסחר מול לקוחות בשני תחומים:
- ביצוע עסקות בניירות-ערך ובנגזרים סחירים באמצעות שני חדרי מסחר: חדר מסחר ניירות-ערך ישראלים וחדר מסחר ניירות-ערך זרים וכן שרותי משמרת ניירות-ערך.
- ביצוע עסקות OTC במכשירים פיננסיים נגזרים בש"ח, מטבע-חוץ, ריביות, מדדים וסחורות באמצעות חדר העסקות. השירות ניתן למגוון לקוחות, בהם גופים מוסדיים, חברות עסקיות, לקוחות פרטיים נבחרים ולקוחות זרים, באמצעות דסקים ייעודיים המעניקים שירות אישי ללקוחות.
- פעילות המגזר מול הלקוחות כוללת גם מתן תמיכה בפיתוח ובתמחור של מוצרים פיננסיים מתוחכמים - בשנים האחרונות קיימת עלייה מתמדת במודעות לפעילויות שמציע חדר עסקות, אשר בגינה הבנק מציע מגוון רחב יותר של מוצרים וברמות תחכום גבוהות יותר וביניהם: נגזרים, לרבות אופציות ריבית בשקלים, אופציות אקזוטיות, ומוצרי ריבית מתוחכמים.

טבלה 6-7: תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מגזר ניהול פיננסי⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ		
2022	2023	
במיליוני ש"ח		
675	71	סך הכנסות ריבית, נטו
153	320	הכנסות מימון שאינן מריבית
828	391	סך-הכל רווח מימוני, נטו
33	31	עמלות והכנסות אחרות
861	422	סך ההכנסות
10	(3)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
125	126	סך הוצאות תפעוליות ואחרות
726	299	רווח (הפסד) לפני מסים
231	82	הפרשה למסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)
495	217	רווח (הפסד) לאחר מסים
27	17	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מסים
		רווח (הפסד) נקי:
522	234	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
-	-	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
522	234	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
3,730	3,536	אשראי לציבור, נטו, לסוף תקופת הדיווח
70,937	59,667	פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

(1) מגזר ניהול פיננסי כולל, בין היתר, פעילות מול גופים מוסדיים, אשר מרביתם מוצגים במסגרת המידע על מגזרי פעילות פיקוחיים כמגזר נפרד.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר הניהול הפיננסי ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-234 מיליון ש"ח בהשוואה ל-522 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הרווח המימוני, נטו של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-391 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-828 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מעליית ריבית המקורות המועברת לחטיבות הבנק. בנוסף, נרשמו הפסדים ממימושי אגרות-חוב, וזאת בהשוואה לרווחים בתקופה המקבילה אשתקד. כמו-כן, חלה ירידה בהכנסות מהפרשי הצמדה בשל השינויים בשיעור המדד הידוע בין התקופות. מנגד, חלה עלייה ברווחים מהשקעה במניות. העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-31 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-33 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרץ 2023 הסתכם בכ-3.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-4.3 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. עיקר הקיטון נובע מירידה בהפקדות לתיחום החשיפה ממכשירים נגזרים. פיקדונות הציבור ליום 31 במרץ 2023 הסתכמו בכ-59.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-72.2 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. הקיטון נובע בעיקר מהקטנת יתרות מפקדים גדולים.

6.1.8. התאמות

במסגרת זו נכללות פעילויות בהיקפים לא מהותיים של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מגזר בר-דיווח. מסגרת זו כוללת, בין היתר: (1) תוצאות חברות הבנות דיוור ב.פ. בע"מ ופעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ; (2) רווח הון ממכירת בניינים וציוד; (3) הפרשות והוצאות משפטיות ואחרות בקשר עם החקירה של עסקי קבוצת הבנק עם לקוחות אמריקאים שאינם מיוחסות לפעילות הבינלאומית; (4) התאמות של פעולות בין-מגזריות.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות

הרווח הנקי המיוחס למגזר ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכם ב-7 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח נקי בסך של 53 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מקיטון בעמלות וההכנסות האחרות אשר קוזזו בחלקן מקיטון בהוצאות התפעוליות. העמלות וההכנסות האחרות ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו ב-26 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-113 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. קיטון זה נבע מירידה בהכנסות האחרות אשר מקורה במכירת זכויות בנדל"ן בתקופה המקבילה. ההוצאות התפעוליות והאחרות של המגזר ברבעון הראשון של שנת 2023 הסתכמו בכ-15 מיליון ש"ח בהשוואה ל-25 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

6.2. מגבלות ופיקוח על פעילות התאגיד הבנקאי

כללי

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים מפעילותו. פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק. אלו מגדירים, בין היתר, את גבולות הפעילות המותרת לבנק, את הפעילות המותרת לחברות בנות וחברות קשורות לקבוצת הבנק ואת תנאי השליטה והבעלות בהן, את מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, את השימוש בנכסי הבנק ואת אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח על הבנקים ולציבור.

בצידם כפוף הבנק לחקיקה ענפה המסדירה את פעילותו בשוק ההון הן עבור לקוחותיו והן עבור עצמו (למשל בתחום ייעוץ ההשקעות וניהול תיקי לקוחות, ייעוץ פנסיוני, דיני ניירות-ערך ומגבלות על פעילות בתחום הביטוח).

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על בנקים, והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך למשל החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרוה, חוק נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדיוור, דיני הערבות וכו'.

בנוסף לאלה קיימת חקיקה נוספת שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את דיני ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, חוקים המתייחסים למגזרים ספציפיים (רשויות מקומיות, נוטלי משכנתאות, רוכשי דירות, המגזר החקלאי) וחוקי מס שונים.

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר והממונה על התחרות. גורמים אלה עורכים מעת לעת ביקורות בבנק בקשר עם תחומי הפעילות השונים.

הבנק וחברות הבת פועלים על מנת לעמוד בחובות החלות עליהם מכוח הוראות הדין האמורות.

במסגרת החקיקה, נקבעה במרבית החוקים החלים על פעילות הבנק האפשרות להטיל עליו עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות החוקים והוראות חקיקת המשנה (לרבות חוזרים והנחיות) שהוצאו או יוצאו מכוחם.

יזמות רגולטוריות

רפורמות רגולטוריות להגברת התחרות במערכת הבנקאית

בשנים האחרונות גובשו יזמות רגולטוריות רבות שעיקרן, הגברת התחרות ועידוד החדשנות במערכת הבנקאית בישראל, חלקן ישמו, וחלקן עדיין נמצאות בשלבי גיבוש ויישום שונים, ובכלל זה:

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל

בחודש ינואר 2017 פורסם חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017 ("חוק שטרומ") על בסיס דוח ועדה ציבורית שמונתה על-ידי שר האוצר ונגידת בנק ישראל (ועדת שטרומ).

בעקבות דיון בוועדת הכלכלה מיום 27 בדצמבר 2021, בנושא צמצום מסגרות האשראי, הוסכם על-ידי משרד האוצר ויו"ר ועדת הכלכלה בתיאום עם בנק ישראל, על הפחתת הצמצום במסגרות כרטיסי האשראי שנקבע בחוק שטרומ. בהתאם לזאת, ביום 30 בינואר 2022 אושר צו שר האוצר המתקן את סעיף 9 (ג) בחוק "הגברת התחרות וצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות" במסגרתו הוארכו ההקלות שניתנו בשנה נוספת עד ליום 31 ינואר 2023, כך שהצמצום במסגרות יהיה 45% מסך המסגרות שהועמדו לציבור בשנת 2015, במקום 50% והרף התחתון לקיצוץ מסגרת קיימת יהיה 7,500 ש"ח במקום 5,000 ש"ח. בשנת 2023 השתנה שיעור הצמצום ל-49% כאשר מסגרת מתחת ל-8,500 ש"ח לא תילקח בחשבון בחישוב צמצום המסגרות. לאחרונה, החליט שר האוצר להעביר צו אשר מצמצם את הפגיעה בלקוחות הבנקים וביום 31 בינואר 2023, אושר צו שר האוצר המתקן את סעיף 9 (ג) בחוק שטרומ במסגרתו נקבע כי הצמצום במסגרות בשנת 2023 יהיה 25% מסך המסגרות שהועמדו לציבור בשנת 2015, במקום 50% והרף התחתון לקיצוץ מסגרת קיימת יהיה 10,000 ש"ח במקום 5,000 ש"ח בחוק המקורי.

במסגרת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024), פרק ז - בנקאות ואשראי, מוצע לבטל את סעיף הגבלת המסגרות סעיף 9 (ג) בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה). החוק סיים ביום 9 במאי 2023 הכנה בוועדה לקריאה שנייה ושלישית.

בנקאות פתוחה - OPEN API

ביום 4 בנובמבר 2021 אישרה הכנסת חקיקה העוסקת בקידום הבנקאות הפתוחה - חוק שירותי מידע פיננסי, התשפ"א 2021. החוק נותן דגש, בין היתר, לנושאים: מערכת ההסכמות בין הלקוח (וכלל שותפיו לחשבון), נותן שירותי המידע וצרכן המידע, איסור גביית עמלה בגין השירות, אפשרות ביטול השירות, סדרי אבטחת מידע וכו', ונכנסה לתוקף ביום 14 ביוני 2022.

בחוק נקבע כי סלי המידע יעלו לאוויר במועדים הבאים: שלב ג' - הכולל גישה למידע נוסף של הלקוח (אשראי, פיקדונות, חסכונות) עלה ביום 31 באוקטובר 2022. שלב ד' - הכולל מידע על תיק ניירות-ערך של הלקוח - צפוי להסתיים עד ליום 14 ביוני 2023. הרחבת המידע לתאגידים מתבצעת בשתי פעימות: בחודש ינואר 2023 עלה מידע על תאגידים עם מחזור עד 5 מיליוני ש"ח ומורשה חתימה יחיד (עסק קטן); בדצמבר 2023 יתר התאגידים. ביום 23 לפברואר 2022 פרסם בנק ישראל, עדכון לניהול בנקאי תקין מספר 368, במסגרתו בוצעו התאמות שונות לנוסח שנקבע בחוק, הוסרו הוראות שיצרו כפילות ביחס אליו, וכן הותאמו לוחות הזמנים לשלבי היישום כפי שנקבעו בו. ביום 22 בינואר 2023 התפרסם עדכון נוסף לניהול בנקאי תקין.

יזמות רגולטוריות בתחום התשלומים

תזכיר חוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, התשפ"ב-2022

תזכיר החוק פורסם ביום 10 בינואר 2022 ומטרתו להסדיר את העיסוק בשירותי התשלום הניתנים על-ידי גופים חוץ בנקאיים ומערכת היחסים בינם לבין הבנקים, על מנת לאפשר לגופים אלה להשתלב כשחקן משמעותי בשוק התשלומים. בהתאם לתזכיר חוק זה, השירותים אשר עיסוק בהם יחייב רישיון ופיקוח מאת הרשות לניירות-ערך, כוללים, בין היתר; הנפקת אמצעי תשלום; מתן הוראת תשלום; פעילות סליקה; העברת כספים למוטב ללא ניהול חשבון, ניהול חשבון תשלום המאפשר העברת תשלומים בעד מוצרים ושירותים וכד'.

טיטת תזכיר חוק שירותי תשלום (תיקון מספר 2) (ייזום תשלומים), התשפ"ג-2022

טיטת תזכיר החוק פורסמה ביום 12 אוקטובר 2022 ומטרתה להסדיר שני שירותי תשלום נוספים - שירותי ייזום בסיסיים הכוללים ייזום הוראת תשלום, וייזום הרשאה לחיוב וכן שירותי ייזום מתוך הרשאה. תזכיר זה מתרכז בהגנות הצרכניות הכרוכות בשירותים אלו.

במסגרת הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024) מופיעה הצעת החוק פרק ב' הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום. הצעת החוק עברה קריאה ראשונה ביום 28 במרץ 2023. החוק מצוי בימים אלו בהכנה בוועדה לקריאה שנייה ושלישית (ייזום תשלומים, ועדה למיזמים).

הגנת הפרטיות

ביום 5 בינואר 2022 עברה הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 14), התשפ"ב-2022 קריאה ראשונה בכנסת. התיקון הצפוי להתאים את הרגולציה הקיימת בישראל בתחום להתפתחויות הטכנולוגיות והחברתיות, ולחקיקה האירופאית (GDPR), לצמצם את חובת הרישום על מאגרי מידע, ולהרחיב את סמכויות האכיפה המנהלית של הרשות להגנת הפרטיות. ביום 26 במרץ 2023 הוחלט להחיל דין רציפות על הצעת החוק.

ביום 4 בספטמבר 2022 פרסמה רשות התחרות טיטת גילוי דעת בנושא קבלת מידע ברשות התחרות ועיון בו על-ידי גורמים שאינם מוסרי המידע. מטרת הטיטת הינן: לשקף מדיניות אחידה ופומבית, המגדירה את הגבולות באשר לדרכי התנהלות רשות התחרות אל מול מוסרי המידע ובאשר לחובות המוטלות על מוסרי מידע במענה לדרישות נתונים.

הוראות בנק ישראל בנושאים נוספים שפורסמו/נכנסו לתוקף בתקופת הדוח

- **טיוטת ניהול בנקאי תקין מס' 501 בנושא "ניהול מערך שירות התמיכה ללקוחות"** - ביום 29 במרץ 2023, פרסם בנק ישראל הוראה המעגנת עקרונות ותהליכי עבודה בתחום השירות והתמיכה בלקוחות. ההוראה קובעת, בין היתר, כי מתן שירות הולם ללקוחות מחייב יצירה של סביבה עסקית ותרבות ארגונית בהן מתקיימת התנהלות הוגנת והגונה כלפי הלקוחות בכל הממשקים בינם לבין התאגיד הבנקאי, ולאורך כל שלבי ההתקשרות, החל משלב התעניינות בקבלת שירות, ההצטרפות לתאגיד הבנקאי ולשירותים ו/או למוצרים מסוימים, במהלך תקופת ההתקשרות, בסיומה ולאחר סיומה.
- **עדכון ניהול בנקאי תקין 422 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון"** - ביום 29 למרץ 2023, בנק ישראל פרסם נוסח סופי לניהול בנקאי תקין 422, במסגרתו נקבע, בין היתר, מקרים בהם לא תתקבל טענת "סירוב סביר" לפתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות ולניהול חשבון באמצעות שירותי תשלום בסיסיים. עוד נקבע, כי אין לקבוע כללים גורפים למניעת אמצעי תשלום בסיסיים או חסימת פעילות של לקוח בחשבונו רק בשל השתייכותו של הלקוח לקבוצת אוכלוסייה מסוימת, וכי יש לבחון כל בקשה לגופה, תוך הפעלת שיקול דעת. בנוסף, הורחבו שירותי התשלום הבסיסיים שנקבעו בהוראה. על כן, ובפרט על רקע התופעה של צמצום הסניפים, ככלל, יש לאפשר לכלל הלקוחות לבצע תשלומים ולקבל שירותים ומידע בחשבונם, לרבות באמצעות ערוצי בנקאות בתקשורת.
- **טיוטת ניהול בנקאי תקין בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים"** - ביום 15 למרץ 2023, פרסם בנק ישראל טיוטת ניהול בנקאי תקין הקובעת עקרונות על פיהם נדרשים התאגידים הבנקאיים לפעול כדי לנהל בצורה מיטבית את חשיפתם לסיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, ומתבסס על מסמך שפרסמה ועדת באזל בחודש יוני 2022.
- **עדכון ניהול בנקאי תקין 310 בנושא "ניהול סיכונים"** - הפיקוח על הבנקים פרסם ביום 26 בפברואר 2023 עדכון לניהול בנקאי תקין במסגרתו נקבע, כי הערכת הסיכונים שתבוצע כחלק מתהליך אישור מוצר חדש תכלול התייחסות לשמירה על ענייני הלקוחות. כמו-כן נוספה הגדרה למונח "נכס קריפטוגרפי" ונקבעה חובת דיווח בכתב למפקח על הבנקים, בין היתר, לפני תחילת פעילות הקשורה לנכסים הקריפטוגרפים.
- **הוראת דיווח לפיקוח 882 בנושא "דיווח על מדדים טכנולוגיים"** - הפיקוח על הבנקים פרסם ביום 15 בפברואר 2023 הוראת דיווח שמטרתה לבצע מעקב אחר התפתחות הסיכון הטכנולוגי במערכת הבנקאית. הדיווח כולל 8 לוחות בנושאים: יציבות זמנית, קווי הגנה ובקורות, פרויקטים אסטרטגיים, תחומי פעילות בהם נעשה שימוש בבינה מלאכותית ועוד.
- **הוראת דיווח לפיקוח מס' 822** - ביום 12 לינואר 2023, פרסם בנק ישראל עדכון להוראת דיווח לפיקוח מס' 822 "נתונים לחישוב העלות האפקטיבית במגזר מט"י לא-צמוד (חודשי)", על מנת לפרסם לציבור ולאפשר לו לעשות השוואה בין שיעורי הריבית המשולמים בפועל על-ידי כל אחד מהבנקים בגין פיקדונות שיקליים, הריבית הנגבית בפועל בגין מתן אשראי ובגין חריגה ממסגרת העו"ש.
- **טיוטת עדכון כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) וכן טיוטה חדשה לצו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירותי מסלול בסיסי, מסלול מורחב, מסלול מורחב פלוס, פעולה בערוץ ישיר ופעולה על-ידי פקיד)** - ביום 6 בנובמבר 2022, פרסם בנק ישראל שתי טיוטות אשר עדכנו את שיטת החיוב בעמלות העו"ש. על-פי שיטת החיוב החדשה, הלקוח לא יידרש להצטרף למסלול באופן אקטיבי, אלא שמדי חודש, הבנק יחשב עבור הלקוח מהי שיטת התשלום הזולה ביותר עבורו בהתאם לפעולות בחשבון העו"ש שבוצעו על ידו בפועל באותו חודש, והתשלום שיגבה ממנו יהיה בהתאם. בנוסף, הורחבה הגדרת "עסק קטן", מעסק שמחזור העסקים שלו הוא עד 5 מיליון ש"ח, לעסק שמחזור העסקים שלו הוא עד 10 מיליון ש"ח, וזאת במטרה להרחיב את קבוצת העסקים המשתייכים לתעריפון יחידים ועסקים קטנים.
- **עדכון ניהול בנקאי תקין 362 בנושא "מחשוב ענן"** - הפיקוח על הבנקים פרסם ביום 13 ביוני 2022 נוסח סופי לעדכון ניהול בנקאי תקין 362 בנושא "מחשוב ענן", ולהוראת הדיווח לפיקוח מס' 881 בנושא "דיווח על מחשוב ענן". במסגרת העדכון, בוטל האיסור שחל עד כה, והותר למערכת הבנקאית לעשות שימוש במחשוב ענן במערכת ליבה, בכפוף לדרישות ממשל תאגידי מחמירות, והידוק הליכי ניהול סיכונים. כמו-כן, נקבע, כי השימוש בשירותי מחשוב ענן הינו מקרה פרטי של מיקור חוץ, ועל כן יחולו על בנק העושה שימוש בשירותי מחשוב ענן, גם דרישות ניהול בנקאי תקין A359 לעניין מיקור חוץ. מועד תחילה של הוראה זו הינו ביום 1 בינואר 2023. לעניין חוזים שנכרתו לפני מועד פרסום הוראה זו - במועד החידוש הקרוב של החוזה ולא יאוחר מ-4 שנים ממועד התחילה, יתאים הבנק את החוזים להוראה זו ככל שהדבר נדרש. לעניין חוזים שנכרתו לאחר מועד פרסום הוראה זו ועד למועד התחילה - לא יאוחר משנה ממועד התחילה, יתאים הבנק את החוזים להוראה זו ככל שהדבר נדרש.
- **עדכון ניהול בנקאי תקין 203 בנושא "מדידה והלימות הון"** - הפיקוח על הבנקים פרסם ביום 25 במאי 2022 עדכון לניהול בנקאי תקין 203 בנושא מדידה והלימות הון, במסגרתו התווספה לרשימת החובות המשוקללים בסיכון מוגבר, שמשקל הסיכון שלהם הינו 150% ומעלה, גם הלוואות למימון קרקעות, ששיעור המימון שלהן עולה על 80%. העדכון נכנס לתוקף ביום 30 ביוני 2022, אך ניתן לפרוס את השפעתו על הלימות הון בשיעורים רבעוניים עד ליום 30 ביוני 2023.
- **עדכון ניהול בנקאי תקין 250 (קורונה)** לנוכח השפעת משבר הקורונה על נכסי הבנקים, והמשך מגמת השחיקה ביחס המינוף של המערכת הבנקאית, פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 15 במאי 2022 עדכון (מספר 20) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 250, במסגרתה האריך בנק ישראל את תוקף ההקלה שנקבעה בהוראה, בה נקבעה הפחתה של חצי נקודת אחוז ביחס המינוף, עד ליום 31 בדצמבר 2023. לאחר מועד זה נדרשת המערכת הבנקאית לשוב בתוך שני רבעונים ליחסי המינוף שנדרשו טרם ההקלה שניתנה.

חקיקה חדשה

תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה התשפ"ב-2022 - ביום 1 במרץ 2022 פורסם תזכיר חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשפ"ב-2022, תזכיר חוק זה מבקש לערוך מספר תיקונים בחוק פסיקת ריבית והצמדה המבוססים על המלצות הוועדה הבין משרדית לבחינת הריביות לפי חוק פסיקת ריבית אשר מונתה בשנת 2018. העדכונים כוללים, בין היתר: שתי חלופות לחישוב ריבית הבסיס בלבד (שקלית וצמודה), ושינוי מנגנון ריבית הפיגורים והפחתתו. תזכיר החוק עבר קריאה ראשונה במליאה בחודש יוני 2022 וביום 23 בינואר 2023 אישרה הממשלה ה-37 החלטת דין רציפות על הצעת החוק. ביום 2 בפברואר 2023, פרסם משרד האוצר את טיוטת תיקון לתקנות פסיקת ריבית והצמדה (קביעת שיעור הריבית ודרך חישובה), להערות הציבור. במסגרת התיקון מוצע לקבוע מנגנונים חדשים לחישוב ריבית הבסיס ודמי הפיגורים. התקנת התיקון המוצע כפופה לחקיקת תיקון מס' 9 לחוק פסיקת ריבית והצמדה, והוא יכנס לתוקף רק לאחר מועד תחילתו של התיקון המוצע בהצעת החוק.

התכנית הכלכלית של ישראל לשנים 2023-2024 וכן "חוק המדיניות הכלכלית" המכונה גם "חוק ההסדרים" עברו בקריאה ראשונה ביום 28 במרץ 2023. הנושאים העיקריים שיבואו לידי ביטוי בחקיקה:

הצעת חוק התכנית הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024)

פרק ב - הסדרת העיסוק בשירותי תשלום

מטרת החוק לקדם תחרות באמצעים הבאים:

- הסדרת העיסוק בשירותי התשלום הניתנים על-ידי גופים חוץ בנקאיים;
  - שינוי הגדרות משמעותיות בחוקים עקיפים באופן המטיל חובה על הבנק ויחידותיו;
  - קידום קישוריות בין אפליקציות תשלומים ובין חשבונות בנק שלא דרך כרטיסי אשראי;
  - ייזום תשלומים בסיסי ומתקדם בין גופים שיקבלו אישור או רישיון לכך;
  - מתן שירות של העברת כספים בין יחידים באמצעות פרט מזהה מספר טלפון;
- החוק מצוי בימים אלו בהכנה בוועדה לקריאה שנייה ושלישית.

פרק ז - בנקאות ואשראי

הפרק בא להסדיר את הנושאים הבאים:

- בנק אשר יסרב או יתעכב מעל 6 חודשים במתן שירות מהשירותים המנויים בסעיף 2(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח) לגוף פיננסי ולחברת תשלומים מפוקחת על-ידי רשות לניירות-ערך, ימסור הודעה על כך למפקח על הבנקים וינמק את סירובו למתן השירות או הסיבה לעיכוב במתן השירות.
  - מוצע לחייב את הבנקים, לשלוח לכל לקוח, בתחילת כל חודש ובכל אחת מהדרכים בהן הוא מתקשר עם הלקוח, הודעה שבה יפורט הסכום הכולל של העמלות והריביות שגבה הבנק מהלקוח בחודש שקודם למועד שליחת ההודעה.
  - תיקון סעיף 7ד(ב) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), כך שבנק יאפשר ולא ימנע מגוף מתפעל, במסגרת הסכם ההתקשרות בין הבנק והלקוח, לקבל את הסכמת הלקוח לעשות שימוש במידע שהגיע לידי אגב ביצוע ההנפקה או תפעול ההנפקה, לצורך מתן שירותים ללקוח.
- החוק סיים ביום 9 במאי 2023 הכנה בוועדה לקריאה שנייה ושלישית.

יזמות גולטריות אלו בעלות השפעה על עסקי הבנק בעתיד. הבנק בוחן את המשמעויות העסקיות והתפעוליות הן בטווח המידי לצרכי יישום, וכן את ההשפעות ארוכות הטווח הנובעות מהן. השפעות אלו אינן ניתנות בכל המקרים לכימות בראשית התהוותן ותלויות, בין היתר בדפוסי התנהגות צרכניים, שינויים רגולטוריים נוספים משיקים והתנהגות של שחקנים נוספים בשוק.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

6.3. דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:

טבלה 6-8: דירוג
בנק הפועלים

שם המדרג	מושא הדירוג	הדירוג	אופק הדירוג	תאריך הדירוג/ אישור הדירוג
מעלות	דירוג מנפיק טווח ארוך	ilAAA	יציב	2 בפברואר 2023
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200, 101, 201) ⁽¹⁾	ilAAA		2 בפברואר 2023
	כתבי התחייבות נדחים ⁽²⁾	ilAA+		2 בפברואר 2023
מידרג	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו', ז') ⁽³⁾	ilAA		2 בפברואר 2023
	פיקדונות לזמן ארוך	Aaa.il	יציב	20 בדצמבר 2022
	פיקדונות לזמן קצר	P-1.il		20 בדצמבר 2022
	אגרות-חוב (סדרות 100, 200, 101, 201) ⁽¹⁾	Aaa.il	יציב	20 בדצמבר 2022
	כתבי התחייבות נדחים ⁽²⁾	Aa1.il	יציב	20 בדצמבר 2022
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (סדרות ה', ו', ז') ⁽³⁾	Aa2.il(hyb)	יציב	20 בדצמבר 2022
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽⁴⁾	A	יציב	30 בינואר 2023
	דירוג מנפיק טווח קצר ⁽⁴⁾	A-1		30 בינואר 2023
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽⁵⁾	BBB		30 בינואר 2023
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	דירוג פיקדונות טווח ארוך	A2	יציב	6 בפברואר 2023
	דירוג פיקדונות טווח קצר	P-1		6 בפברואר 2023
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	דירוג מנפיק טווח ארוך ⁽⁶⁾	A	יציב	26 בינואר 2023
	דירוג מנפיק טווח קצר ⁽⁶⁾	F1+		26 בינואר 2023
	כתבי התחייבות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים (פועלים \$1 coco רמ) ⁽⁵⁾	BBB		26 בינואר 2023

- (1) דירוג זה ניתן גם לאגרות-חוב שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות (סדרות 32, 35, 36). סדרה 34 נפתרה במלואה פדיון סופי ביום 26 במרץ 2023.
- (2) הדירוג מתייחס לכתבי התחייבויות נדחים (סדרות טו', טז') שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות.
- (3) דירוג זה ניתן גם לכתבי התחייבויות נדחים עם מנגנון לספיגת הפסדים שהונפקו על-ידי פועלים הנפקות (סדרות יח', יט', כ', כא'). ביום 20 במרץ 2023 הודיע הבנק על פדיון מוקדם מלא של כתבי התחייבויות נדחים סדרה יח' שהנפיקה פועלים הנפקות, המהווים חלק מהון רוברד 2 של הבנק. הפדיון המוקדם בוצע ביום 30 באפריל 2023 בתמורה לסכום של כ-1.2 מיליארד ש"ח ששולם במועד זה.
- (4) החל מאוגוסט 2021 חברת S&P מדרגת את סניף פועלים ניו-יורק, שאינו יישות משפטית נפרדת, בדירוג זה לבנק.
- (5) נסחר ברצף מוסדי.
- (6) החל מחודש מאי 2023 חברת Fitch הוסיפה לדירוגים של מוסדות פיננסיים דירוג נוסף, שאינו מביא בחשבון תמיכה ממשלתית (xgs), וקבעה לבנק דירוג טווח ארוך: A- (xgs) ודירוג טווח קצר: F1 (xgs).

מדינת ישראל

שם המדרג	דירוג טווח ארוך	טווח קצר	אופק הדירוג
סוכנות הדירוג הבינלאומית S&P	AA-	A-1+	יציב
סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's	A1		יציב ⁽¹⁾
סוכנות הדירוג הבינלאומית Fitch	A+	F1+	יציב

- (1) בחודש אפריל 2023 חברת סוכנות הדירוג הבינלאומית Moody's הורידה את אופק הדירוג למדינת ישראל מחיובי ליציב.

6.4 מעורבות חברתית ותרומה לקהילה; בנקאות חברתית

בנק הפועלים לצד פעילותו העסקית מחויב מזה שנים לקידום החברה והקהילה בישראל, ופועל לצמצום פערים ולשוויון הזדמנויות. מתוך תפיסה זו, קרן "פועלים בקהילה" במרכז לבנקאות חברתית, מקדמת מאות מיזמים שמחזקים את התעסוקה, ההשכלה והחוסן הכלכלי ומצמצמים פערים בקרב מאות אלפי אנשים, ילדים ונוער מכל חלקי הארץ. עשייה ענפה זו מתקיימת תוך יצירת שותפויות עם עמותות וארגונים חברתיים ובאה לידי ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובתרומות "שוות כסף".

המעורבות החברתית של פועלים בקהילה בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2023 באה לידי ביטוי בהוצאה כספית מצטברת של כ-2 מיליון ש"ח. בתחום המובילות החברתית, הבנק השיק ברבעון זה את אולימפיאדת היזמות בחברה הערבית, זו תחרות ייחודית שנרקמה בין ארגון יזמים צעירים ישראל ובשיתוף הבנק.

האולימפיאדה היא תחרות שמטרתה לקדם יזמות, חדשנות, טכנולוגיה וחשיבה עסקית ומתבססת על התכנית עושים עסקים של יזמים צעירים ישראל. בתכנית משתתפים כ-450 בני ובנות נוער מכל רחבי הארץ, מתוכם כ-250 יזמים צעירים העפילו לשלב הגמר המייצגים 10 בתי-ספר מהחברה הערבית מכל הארץ.

Bit

כחלק מהעשייה הרציפה למען החברה והקהילה הבנק נירתם בסיוע לגיוס ארוחות לפסח לאלפי משפחות נזקקות גם על-ידי שילוב באפליקציית bit כפתור תרומה ייעודי לעמותת פתחון לב. במסגרת הקמפיין סייע הבנק בגיוס 55 אלפי ארוחות במשדר ובקמפיין הדיגיטלי.

התנדבות עובדים

שבוע המעשים הטובים - במסגרת שבוע זה לקחו חלק 3,540 עובדים שהתנדבו ב-194 מקומות מכל התחומים: ניקון חופים וחורשות, קטיף, אריזת כ-3,550 מארזי מזון וחלוקתם לאלפי קשישים ניצולי שואה ומשפחות במצוקה בכל הארץ כולל חברה ערבית לקראת הרמאדן, הקמת גינות קהילתיות במוסדות שיקומיים, הפעלה ומשחק עם ילדים, נוער וקשישים (אוכלוסייה בסיכון או עם צרכים מיוחדים) וחינוך פיננסי. הפעילויות התקיימו בכל רחבי הארץ - מקריית שמונה בצפון ועד אילת בדרום.

צמיחה פיננסית

באמצעות המרכז לצמיחה פיננסית, נכון לרבעון ראשון לשנת 2023 כ-100 אלף איש עשו שימוש בתכני המרכז וקיבלו כלים להתנהלות פיננסית נכונה ללא עלות במגוון רחב של דפי תוכן.

- מעל לכ-7,000 איש השתתפו השנה בהרצאות שהבנק קיים במגוון נושאים כגון: נשים ופנסיה - העלאת גיל פרישה לנשים, קהילת נשים משקיעות, איך לרתום השינוי הדיגיטלי לשיפור חווית לקוח, אוריינות דיגיטלית לגיל השלישי, צוואות וירושות, חינוך לאחריות פיננסית ועוד.
- שיתופי פעולה אסטרטגיים עם מגוון גופים וחברות המעסיקים מספר רב של עובדים (כגון הסתדרות העובדים, טכניון, איכילוב ועוד) להענקת ליווי, הרצאות, קורסים וכלים מעשיים להתנהלות פיננסית נכונה במטרה לפתח, להעצים ולקדם את רווחתם הכלכלית של עובדי הארגון.
- סביב יום האישה הבינלאומי הבנק הקים מתחם תוכן ייעודי לנשים, נערות וילדות הכולל כלים וטיפים להתנהלות כלכלית נכונה "תשקיעי בעצמך" גם בשפה הערבית. הבנק פתח לקהל הנשים קורס פיננסי ייעודי מורכב משלושה מפגשים ועוד הרצאה ייחודית לבנות נוער.

דנית החסכנית

כחלק מהשליחות החברתית הבנק פועל לסייע וקידום נשים במגוון תחומים: העצמת מנהיגות נשית מגיל צעיר, סיוע לנשים נפגעות אלימות ועוד. בנוסף, הבנק שם למטרה להעמיד לרשות נשים כלים בדרך לעצמאות פיננסית וכלכלית באמצעות המרכז לצמיחה פיננסית. לטובת מטרה זו השיק הבנק את "דנית החסכנית" כסמל להתנהלות כלכלית נבונה לצד השראה לשוויון מגדרי, עצמאות וצמיחה פיננסית נשית. כחלק מהמהלך הבנק הקים באמצעות המרכז לצמיחה פיננסית אזור תוכן ייעודי לנשים בשם "נשים תשקיעו בעצמכן" ובו הזמנה להרצאות וכלים להתנהלות פיננסית עבור נשים בנושאי פנסיה ושינוי גיל הפרישה, יזמות, השקעות ועוד.

7. נספחים

7.1 התפתחויות מהותיות בהכנסות ובהוצאות לפי רבעונים

טבלה 7-1: התפתחות רבעונית של סך הרווח המימוני, נטו

2022				2023		
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון		
במיליוני ש"ח						
3,403	4,304	5,139	6,374	7,522		הכנסות ריבית
(687)	(1,117)	(1,503)	(2,446)	(3,485)		הוצאות ריבית
2,716	3,187	3,636	3,928	4,037		הכנסות ריבית, נטו
148	(19)	115	337	340		הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
2,864	3,168	3,751	4,265	4,377		סך הרווח המימוני המדווח
בניטרול השפעות שאינן מפעילות שוטפת:						
46	(14)	4	(173)	(77)		הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב
30	(190)	(59)	96	113		רווח (הפסד) מהשקעות במניות
(73)	(77)	(199)	171	(67)		התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽¹⁾
(49)	17	(17)	(13)	9		הכנסות (הוצאות) מגידורים ואחרים ⁽²⁾
(46)	(264)	(271)	81	(22)		סך-הכל השפעות שאינן מפעילות שוטפת
2,910	3,432	4,022	4,184	4,399		סך-הכל הכנסות מימון מפעילות שוטפת ⁽³⁾

(1) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה.
 (2) השפעת חיסוי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחברות בנות בחו"ל אשר אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב הפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות המימון. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
 (3) רווח מימוני בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
 מזה בגין השפעות שניונים במדד: הכנסה בסך 266 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2023, הכנסה בסך 202 מיליון ש"ח ברבעון הרביעי של 2022, הכנסה בסך 330 מיליון ש"ח ברבעון השלישי של 2022, הכנסה בסך 516 מיליון ש"ח ברבעון השני של 2022, הכנסה בסך 301 מיליון ש"ח ברבעון הראשון של 2022.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 2-7: הוצאה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים לפי רבעונים

2022				2023	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
149	121	45	159	51	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(699)	(129)	(196)	(63)	(58)	קיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית
(550)	(8)	(151)	96	(7)	הוצאה (הכנסה) פרטנית, נטו, בגין הפסדי אשראי
(50)	99	196	334	192	הוצאה (הכנסה), נטו, בגין הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי ומחיקות אוטומטיות ⁽¹⁾ , נטו
(600)	91	45	430	185	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי*
* מזה:					
(586)	76	(22)	351	136	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי מסחרי
32	6	(4)	37	12	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לדיור
(46)	(16)	69	33	39	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי פרטי אחר
-	25	2	9	(2)	הוצאה (הכנסה), נטו, להפסדי אשראי בגין סיכון אשראי לבנקים וממשלות ואגרות-חוב
(600)	91	45	430	185	סך-הכל הוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי
שיעור ההוצאה (הכנסה) מסך האשראי לציבור**:					
0.16%	0.13%	0.05%	0.16%	0.05%	שיעור ההוצאה (הכנסה) הפרטנית בגין הפסדי אשראי
0.11%	0.24%	0.25%	0.50%	0.24%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, ברוטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור***
(0.66%)	0.10%	0.05%	0.43%	0.19%	שיעור ההוצאה (הכנסה) להפסדי אשראי, נטו מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור***
(0.06%)	-	(0.03%)	(0.02%)	0.01%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור
(4.37%)	0.16%	(1.85%)	(1.30%)	0.86%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

** השיעורים להלן הינם מחושבים על בסיס שנתי ומתייחסים להוצאות בגין אשראי לציבור בלבד, ללא הפסדי אשראי בגין בנקים וממשלות.
 *** הוצאה להפסדי אשראי, ברוטו הינה סך ההוצאה להפסדי אשראי בניטרול הקיטון בהפרשה פרטנית להפסדי אשראי וגביית חובות שנמחקו חשבונאית.
 (1) מחיקות בגין חובות בפיגור של 150 יום או יותר שלא נבחנו פרטנית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 3-7: פירוט עמלות והכנסות אחרות לפי רבעונים

2022				2023	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
					עמלות
211	218	223	225	229	דמי ניהול חשבונות
210	193	185	160	173	פעילות בניירות-ערך
48	47	43	41	41	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
69	93	177	132	124	כרטיסי אשראי, נטו
56	51	61	70	75	טיפול באשראי
174	161	163	167	186	עמלות מעסקי מימון
77	82	85	80	98	הפרשי המרה
44	58	47	54	42	עמלות אחרות
889	903	984	929	968	סך-הכל עמלות
95	17	18	37	14	הכנסות אחרות
984	920	1,002	966	982	סך-הכל הכנסות עמלות והכנסות ואחרות

טבלה 4-7: פירוט רבעוני של ההוצאות התפעוליות והאחרות

2022				2023	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	
במיליוני ש"ח					
1,161	1,068	1,076	1,082	1,248	שכר
326	369	382	364	356	אחזקה ופחת בניינים וציוד
471	559	514	600	490	אחרות
1,958	1,996	1,972	2,046	2,094	סך-הכל

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

7.2. שיעורי הכנסות והוצאות ריבית

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ⁽³⁾ :					
3.63%	3,045	335,667	5.93%	5,384	362,940
					בישראל
4.07%	163	16,036	7.42%	360	19,394
					מחוץ לישראל
3.65%	⁽⁴⁾ 3,208	351,703	6.01%	⁽⁴⁾ 5,744	382,334
					סך-הכל
אשראי לממשלות:					
2.67%	13	1,950	3.82%	23	2,411
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
2.67%	13	1,950	3.82%	23	2,411
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים:					
1.12%	12	4,286	2.23%	35	6,281
					בישראל
-	-	156	-	-	173
					מחוץ לישראל
1.08%	12	4,442	2.17%	35	6,454
					סך-הכל
פיקדונות בבנקים מרכזיים:					
0.10%	34	137,257	3.83%	705	73,677
					בישראל
0.15%	4	10,698	4.17%	95	9,115
					מחוץ לישראל
0.10%	38	147,955	3.87%	800	82,792
					סך-הכל
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר:					
-	-	1,044	3.22%	16	1,987
					בישראל
-	-	-	-	-	-
					מחוץ לישראל
-	-	1,044	3.22%	16	1,987
					סך-הכל

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

(3) לפני נכחי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(4) עמלות בסך של 112 מיליוני ש"ח נכללו בהכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ 2023 (31 במרץ 2022: 168 מיליוני ש"ח).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2022			2023		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
נכסים נושאי ריבית (המשך)					
אגרות-חוב מוחזקות לפדיון וזמינות למכירה ⁽³⁾ :					
0.69%	97	56,581	2.79%	713	102,336
בישראל					
0.91%	7	3,081	4.10%	41	4,003
מחוץ לישראל					
0.70%	104	59,662	2.84%	754	106,339
סך-הכל					
אגרות-חוב למסחר ⁽³⁾ :					
1.26%	28	8,877	4.90%	150	12,252
בישראל					
-	-	2	-	-	-
מחוץ לישראל					
1.26%	28	8,879	4.90%	150	12,252
סך-הכל					
נכסים אחרים:					
-	-	310	-	-	697
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	310	-	-	697
סך-כל הנכסים נושאי ריבית					
2.36%	3,403	575,945	5.05%	7,522	595,266
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
-	-	7,021	-	-	7,437
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁴⁾					
-	-	50,085	-	-	59,040
סך-כל הנכסים					
-	-	633,051	-	-	661,743
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					
2.32%	174	29,973	6.07%	496	32,685

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נכתה (נוספה) היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר וכן של רווחים (הפסדים) בגין אגרות-חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2023 בסך של (2,591) מיליוני ש"ח (31 במרץ 2022: (505) מיליוני ש"ח).
- (4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור:					
0.45%	298	263,751	3.39%	2,673	315,614
בישראל					
0.07%	25	138,085	3.00%	907	121,088
לפי דרישה					
0.87%	273	125,666	3.63%	1,766	194,526
לזמן קצוב					
0.55%	26	18,987	3.87%	232	24,001
מחוץ לישראל					
0.30%	6	8,028	4.00%	67	6,693
לפי דרישה					
0.73%	20	10,959	3.81%	165	17,308
לזמן קצוב					
0.46%	324	282,738	3.42%	2,905	339,615
סך-הכל					
פיקדונות הממשלה:					
0.64%	1	623	6.67%	43	2,579
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.64%	1	623	6.67%	43	2,579
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים:					
-	-	4,172	-	-	4,180
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	4,172	-	-	4,180
סך-הכל					
פיקדונות מבנקים:					
0.08%	1	5,255	2.40%	31	5,160
בישראל					
-	-	115	-	-	27
מחוץ לישראל					
0.07%	1	5,370	2.39%	31	5,187
סך-הכל					
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר:					
0.53%	7	5,315	4.95%	191	15,426
בישראל					
-	-	4	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.53%	7	5,319	4.95%	191	15,426
סך-הכל					

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2022			2023		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
א. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית (המשך)					
התחייבויות נושאות ריבית (המשך)					
אגרות-חוב:					
5.45%	352	25,844	4.62%	311	26,925
-	-	-	-	-	-
5.45%	352	25,844	4.62%	311	26,925
התחייבויות אחרות:					
1.40%	2	572	1.91%	4	836
-	-	-	-	-	-
1.40%	2	572	1.91%	4	836
0.85%	687	324,638	3.53%	3,485	394,748
-	-	236,783	-	-	179,409
-	-	4,503	-	-	4,616
-	-	24,115	-	-	33,210
-	-	590,039	-	-	611,983
-	-	43,012	-	-	49,760
-	-	633,051	-	-	661,743
1.51%	-	-	1.52%	-	-
תשואה נטו על נכסים נושאי ריבית ⁽⁴⁾ :					
1.88%	2,568	545,972	2.68%	3,773	562,581
1.98%	148	29,973	3.23%	264	32,685
1.89%	2,716	575,945	2.71%	4,037	595,266
0.54%	26	19,106	3.86%	232	24,028

- (1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
 (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).
 (3) לרבות מכשירים נגזרים.
 (4) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ					
2022			2023		
שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעור הכנסה/הוצאה (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾
%	במיליוני ש"ח		%	במיליוני ש"ח	
ב. יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
1.87%	2,038	435,348	5.00%	5,383	430,581
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.20%)	(105)	214,882	(2.91%)	(1,821)	250,479
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.67%	-	-	2.09%	-	-
					פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד-למדד					
7.02%	1,007	57,398	6.59%	982	59,598
					סך נכסים נושאי ריבית
(5.94%)	(465)	31,299	(5.17%)	(403)	31,157
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.08%	-	-	1.42%	-	-
					פער הריבית
מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)					
1.38%	184	53,226	3.65%	661	72,402
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.61%)	(91)	59,351	(4.62%)	(1,029)	89,084
					סך התחייבויות נושאות ריבית
0.77%	-	-	(0.97%)	-	-
					פער הריבית
סך פעילות בישראל					
2.37%	3,229	545,972	5.00%	7,026	562,581
					סך נכסים נושאי ריבית
(0.87%)	(661)	305,532	(3.51%)	(3,253)	370,720
					סך התחייבויות נושאות ריבית
1.50%	-	-	1.49%	-	-
					פער הריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות).

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

ליום 31 במרץ 2023

טבלה 5-7: שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק והחברות המאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית⁽¹⁾ (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו			
ביום 31 במרץ 2023 לעומת שלושה חודשים			
שהסתיימו ביום 31 במרץ 2022			
שינוי נטו	גידול (קטוון) בגלל שינוי ⁽²⁾		כמות
	מחיר	במיליוני ש"ח	
ג. ניתוח השינויים בהכנסות ובהוצאות ריבית			
נכסים נושאי ריבית			
אשראי לציבור:			
			בישראל
2,339	1,934	405	
			מחוץ לישראל
197	135	62	
2,536	2,069	467	סך-הכל
נכסים נושאי ריבית אחרים:			
			בישראל
1,458	1,546	(88)	
			מחוץ לישראל
125	132	(7)	
1,583	1,678	(95)	סך-הכל
4,119	3,747	372	סך-כל הכנסות הריבית
התחייבויות נושאות ריבית			
פיקדונות הציבור:			
			בישראל
2,375	1,936	439	
			מחוץ לישראל
206	158	48	
2,581	2,094	487	סך-הכל
התחייבויות נושאות ריבית אחרות:			
			בישראל
217	77	140	
-	-	-	מחוץ לישראל
217	77	140	סך-הכל
2,798	2,171	627	סך-כל הוצאות הריבית
1,321	1,576	(255)	סך-הכל הכנסות הריבית פחות הוצאות ריבית

(1) הנתונים ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.

(2) השינוי המיוחס לשינוי בחומש על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

אובליגו

חבות כוללת. סך ההתחייבויות של הלקוח לבנק.

איגוח

גיוס הון חוץ-בנקאי על-ידי גוף פיננסי באמצעות אגרות-חוב מיוחדות המשקפות את התזרימים הצפויים בגין הלוואות שקובצו יחדיו.

אגרת-חוב

נייר ערך המהווה תעודת התחייבות לתשלום חוב, ובו הבטחה של המנפיק לשלם למחזיק האיגרת את הקרן שהונפקה בתוספת תשלומי ריבית/קופון, במועדים קבועים או בהתקיים תנאי מסוים. זהו מכשיר פיננסי שבאמצעותו הממשלה ופירמות יכולות ללוות כסף מהציבור.

אשראי חוץ-מאזני

התקשרויות למתן אשראי וערבויות (לא כולל מכשירים נגזרים).

באזל 2/באזל 3

תקנות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל, העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם.

הון פיקוחי

ההון הפיקוחי מורכב משני רבדים: הון רובד 1 והון רובד 2, כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 1

הון רובד 1 - כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף. כהגדרתם בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2

הון בחדלות פירעון כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הסכמי רכש/מכר חוזר

הסכמים לרכישה או מכירה של ניירות-ערך בתמורה למזומן או ניירות-ערך, כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.

חבות

כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין.

חוב

זכות חוזית לקבל כסף לפי דרישה או במועדים קבועים או הניתנים לקביעה, אשר מוכרת ככס במאזן של התאגיד הבנקאי (לדוגמה פיקדונות בבנקים, אגרות-חוב, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה, וכו'). חובות אינם כוללים פיקדונות בבנק ישראל ואינם כוללים נכסים בגין מכשירים נגזרים.

חוב מותנה בביטחון

חוב שפירעונו צפוי להתבצע באופן בלעדי מתוך הביטחון, ואין מקורות זמינים ומהימנים אחרים לפירעונו.

כתבי התחייבות נדחים

כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבות אחרים ומאותו סוג.

מדד המחירים לצרכן

מדד המתפרסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ומודד את השינויים החודשיים במחירי מוצרים ושירותים, המהווים את "סל הצריכה" של משפחה ממוצעת.

מח"מ

משך חיים ממוצע

הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הריבית של האיגרת.

מכשיר נגזר

מכשיר פיננסי או חוזה עתידי שערכו נגזר מערכו של נכס בסיס כלשהו ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

מכשיר פיננסי

מכשיר פיננסי הוא כל חוזה היוצר נכס פיננסי בישות אחת והתחייבות פיננסית או מכשיר הוני בישות אחרת.

מניות רדומות

מניות המוחזקות במישרין על-ידי החברה עצמה. ממניות אלה נשללו הזכויות בהון ובהצבעה בחברה.

מרווח Bid-Ask

המרווח בין מחיר הרכישה ומחיר המכירה המוצעים. זהו למעשה ההבדל בין המחיר הגבוה ביותר שקונה מוכן לשלם עבור נכס והמחיר הנמוך ביותר בו מוכר מוכן למכור אותו.

נגזר OTC

Over the counter

מכשיר נגזר מסוג שמוסדות פיננסיים מתקשרים לגביו במהלך העסקים הרגילי ושקיים שוק במסגרתו ניתן לקבוע את שווי.

סינדיקציה

עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. לעיתים קרובות, קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כאשר הסכום שהועמד גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.

פיקדונות לזמן קצוב

פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים, לכל הפחות מיום ההפקדה.

פיקדונות לפי דרישה

פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

שוק פעיל

שוק בו עסקות בנכס או בהתחייבות מתקיימות בתדירות ובנפח מספיקים על מנת לספק מידע על התמחור על בסיס שוטף.

B2B

Business To Business

פעילות עסקית של מכירת מוצר או מתן שירותים של ארגון אחד לארגון שני.

CVA

Credit Valuation Adjustment

חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.

FATCA

Foreign Accounts Tax Compliance Act

חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארצות-הברית חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארצות-הברית.

FDIC

Federal Deposit Insurance Corporation

התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות.

FINMA

Swiss Financial Market Supervisory Authority

הרשות המפקחת על המוסדות הפיננסיים בשוויץ.

GRI

Global Reporting Initiative

תקן בינ"ל לדיווח בתחום הקיימות והאחריות התאגידית.

ICAAP

Internal Capital Adequacy Assessment Process

תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על-ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.

LDC

Less Developed Country

ארצות המסווגות על-ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.

LTV

Loan To Value Ratio

היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).

MTM

Mark to Market

שערוך של מכשיר נגזר בהתבסס על ציטוטים של מחירי שוק בשווקים רלוונטיים, ובהעדרם בהתבסס על שיטות הערכה חלופיות.

NPL

Nonperforming Loan

אשראי שאינו צובר ריבית.

VaR

Value at Risk

מודל סטטיסטי מקובל לכימות סיכוני שוק. המודל מעריך, על בסיס נתונים היסטוריים את ההפסד המירבי הצפוי בגין פוזיציה מסוימת או תיק מסוים, עבור אופק זמן ורמת מובהקות מוגדרים.

א

איגוח 209

אשראי לציבור 80, 76, 71, 54, 47, 46, 45, 44, 43, 27, 26, 24, 14, 13, 11, 138, 137, 136, 135, 134, 132, 128, 124, 98, 97, 96, 95, 94, 93, 91, 89, 81, 153, 152, 151, 150, 149, 148, 147, 146, 145, 144, 143, 142, 141, 140, 139, 189, 188, 186, 184, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 157, 156, 155, 154, 209, 208, 203, 201, 193, 192, 190

ג

גידור 121, 83, 82, 81, 51, 50, 40, 22

ד

דיבידנד 104, 83, 80, 79, 78, 77, 32, 13, 8

ה

הון והלימות הון 35

הון מניות 78, 77

הלבנת הון 194, 191, 65, 20

הלוואות לדיור 95, 94, 57, 56, 55, 47, 46, 45, 44, 43, 42, 34, 33, 27, 8, 141, 140, 139, 138, 136, 135, 134, 132, 130, 128, 126, 124, 107, 105, 96, 179, 156, 155, 154, 152, 151, 150, 149, 148, 147, 146, 145, 144, 143, 142, 188, 187

הליכים משפטיים 191, 111, 39, 20

הסכם שכר 104

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 201, 24

ו

ועדת שטרומ 195

ז

זכויות עובדים 104, 103, 102, 101, 100, 99, 79, 71, 63

ח

חובות פגומים 132, 128, 42

י

יעד הון 107, 33

ירידת-ערך 90, 88, 29

מ

מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה 181, 177, 136, 135, 134, 71, 39

מגזרי פעילות פיקוחיים 134, 132, 130, 128, 126, 124, 122, 71, 36, 8, 7

193, 136, 135

מדינות זרות 29

מדיניות חשבונאית 82, 81, 71

מימון ממונף 61, 9

מינוף 109, 108, 107, 106, 105, 104, 71, 35, 15, 12, 8

מסגרות אשראי 156, 28

מפקידים גדולים 194

נ

נגזרים 99, 84, 83, 82, 81, 79, 76, 71, 54, 47, 46, 45, 40, 31, 28, 22, 8

, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 121, 120, 119, 118, 117, 116, 115, 114

, 205, 204, 203, 200, 194, 193, 173, 172, 171, 170, 169, 167, 166, 165

209, 208, 207, 206

נזילות 109, 64, 54, 53, 40, 32, 19, 16, 14, 12, 7

ניהול סיכונים 196

ניירות-ערך 66, 54, 52, 47, 46, 45, 40, 35, 31, 30, 28, 26, 22, 14, 11, 8

, 122, 118, 110, 108, 97, 96, 95, 94, 93, 92, 91, 90, 89, 82, 80, 79, 76, 71

, 194, 193, 167, 166, 165, 164, 163, 162, 161, 160, 159, 158, 139, 138, 137

209, 205, 203, 195

, 139, 138, 137, 97, 96, 95, 94, 79, 76, 47, 46, 45, 42

נכסים אחרים 204, 160, 159, 158

נכסי סיכון 132, 128, 124, 105, 34, 32, 15

ס

סייבר 65, 40, 14

סיכון אשראי 49, 48, 47, 46, 44, 41, 40, 34, 28, 24, 20, 14, 9, 8, 7

, 139, 138, 137, 105, 99, 97, 96, 95, 94, 71, 61, 59, 58, 57, 54, 53, 51, 50

, 154, 153, 152, 151, 150, 149, 148, 147, 146, 145, 144, 143, 142, 141, 140

201, 187, 184, 164, 163, 162, 161, 157, 156, 155

סיכונים אחרים 65, 7

סיכון מוניטין 65, 40, 20, 14

סיכון מימון 64

סיכון נזילות 64, 40, 14, 12, 7

סיכון סביבתי 66, 20

סיכון רגולטורי 40, 14

סיכון ריבית 62, 40, 32, 14

סיכון שוק 62, 40, 20, 14, 7

סיכון תפעולי 105, 40, 34, 32, 20, 14

ע

עמלות 8, 12, 13, 21, 24, 25, 36, 74, 122, 126, 130, 134, 135, 136, 179,
184, 186, 188, 189, 190, 192, 193, 196, 203
ענפי משק 8, 9, 28, 30, 46, 48, 51, 61, 185

פ

פיקדונות הציבור 8, 14, 26, 30, 31, 71, 76, 81, 82, 124, 128, 132, 134,
135, 136, 158, 159, 160, 162, 163, 164, 184, 186, 189, 190, 192, 193,
194, 205, 206, 208

ר

רגולציה 20, 65, 187
רווח למניה 74

ש

שווי הוגן 9, 22, 26, 31, 40, 62, 71, 75, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91,
92, 93, 100, 118, 119, 120, 146, 147, 148, 158, 161, 162, 163, 164, 165,
166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 200

ת

תגמול 77, 78, 111
תיק בנקאי 62, 63
תיק למסחר 29
תשואה להון 11
תשלום מבוסס מניות 77, 78, 79